ჯგუფი ბანკი ქართუ

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
წლისათვის

ჯგუფი ბანკი ქართუ

სარჩევი

	გვერდი
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	2-3
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებული ანგარიში	4
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში	5
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში	7-8
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანდართული შენიშვნები	9-67

ჯგუფი ბანკი ქართუ

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე 2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს დახურული სააქციო საზოგადოება ბანკი ქართუს („ბანკი") და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი") ფინანსურ მდგომარეობას 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების კონსოლიდირებულ შედეგებს, კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს") შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- ჯგუფის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ჯგუფში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ჯგუფის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-ის მოთხოვნებთან კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობას;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ჯგუფის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების თავიდან აცილებასა და აღმოჩენაზე.

2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2014 წლის 29 აპრილს.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი	**მთავარი ბუღალტერი**
ნოდარ ჯავახიშვილი	**მანანა ნადირაძე**
29 აპრილი, 2014	29 აპრილი, 2014
თბილისი, საქართველო	თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სააქციო საზოგადოება ბანკი ქართუს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს:

დასკვნა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

ჩვენ ჩავატარეთ დახურული სააქციო საზოგადოება ბანკი ქართუს და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი") თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მასთან დაკავშირებული სრული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითად პრინციპებსა და სხვა ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ჯგუფის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და შიდა კონტროლის სისტემის უზრუნველყოფაზე, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ მიიჩნევა აუცილებლად ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყრდნობით გამოვთქვათ მოსაზრება ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები მოითხოვს, რომ ჩვენი სამუშაო შეესაბამებოდეს ეთიკის ნორმებს და აუდიტის იმგვარად დაგეგმვასა და ჩატარებას, რომ მივიღოთ უტყუარი რწმუნება იმისა, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობას.

აუდიტი მოიცავს გარკვეული პროცედურების ჩატარებას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებსა და განმარტებებზე აუდიტორული მტკიცებულების მოსაპოვებლად. შერჩეული პროცედურები დამოკიდებულია აუდიტორის პროფესიულ მსჯელობაზე, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოქმნილი არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებას. ამ რისკების შეფასებისას არსებული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურების შემუშავებისთვის, მაგრამ არა ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე დასკვნის გაკეთების მიზნით, აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის სისტემებს, რომლებიც საჭიროა საწარმოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და რეალური წარდგენისათვის. აუდიტი ასევე ითვალისწინებს გამოყენებული ბუღალტრული პოლიტიკისა და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული დაშვებების შესაფერისობისა და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას მთლიანობაში.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ აუდიტის დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი კონსოლიდირებული საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

29 აპრილი, 2014
თბილისი, საქართველო

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებული ანგარიში 2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი	5, 27	69,362	37,912
საპროცენტო ხარჯი	5, 27	(10,579)	(8,609)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯის აღდგენამდე		58,783	29,303
საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯის აღდგენა	6, 27	39,218	2,907
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		98,001	32,210
წმინდა მოგება/)ზარალი) მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღიარებულ ფინანსურ აქტივებზე	7	11,775	(1,085)
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	8	4,087	2,309
საკომისიო შემოსავალი	9, 27	3,903	3,286
საკომისიო ხარჯი	9	(3,514)	(2,456)
გარანტიებისა და სხვა ოპერაციების რეზერვის (ხარჯი)/ხარჯის აღდგენა	6	(3,627)	56
სხვა შემოსავალი/(ხარჯი)	10	715	(1,123)
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი		13,339	987
საოპერაციო შემოსავალი		111,340	33,197
საოპერაციო ხარჯები	11, 27	(26,737)	(17,839)
მოგება მოგების გადასახადამდე		84.603	15,358
მოგების გადასახადის ხარჯი	12	(13,402)	(2,338)
წლის წმინდა მოგება		**71,201**	**13,020**
სხვა სრული შემოსავლები		-	-
სულ სრული შემოსავლები		**72,201**	**13,020**
განეკუთვნება:			
ბანკის აქციონერებს		71,658	13,820
უმცირესობის წილს		(457)	(800)
		71,201	**13,020**

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნოდარ ჯავახიშვილი

29 აპრილი, 2014
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
მანანა ნადირაძე

29 აპრილი, 2014
თბილისი, საქართველო

9-67 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
აქტივები:			
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	13	37,786	16,690
მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	14	23,785	10,845
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	15	79,221	68,940
კლიენტებზე გაცემული სესხები	16, 27	396,297	262,148
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები		60	391
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	17	5,946	-
ძირითადი საშუალებები	18	11,940	11,950
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივები		-	636
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები	12	249	9,429
სხვა აქტივები	19	39,100	36,470
სულ აქტივები		**594,384**	**417,499**
ვალდებულებები და კაპიტალი			
ვალდებულებები:			
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	20	32,256	7,614
კლიენტების ანგარიშები	21, 27	176,786	66,623
სხვა ნასესხები თანხები	24	-	40,040
რეზერვები	6, 27	397	328
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულება		356	-
სხვა ვალდებულებები	22	2,128	2,743
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	12	3,176	
სუბორდინირებული სესხები	23, 27	100,976	120,013
სულ ვალდებულებები		**316,075**	**237,361**
კაპიტალი:			
ბანკის აქციონერებზე განაწილებული კაპიტალი:			
სააქციო კაპიტალი	25	114,430	92,850
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		30,206	24,816
გაუნაწილებელი მოგება		133,569	61,834
სულ ბანკის აქციონერებზე განაწილებული კაპიტალი		278,205	179,500
უმცირესობის წილი		104	638
სულ კაპიტალი		**278,309**	**180,138**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**594,384**	**417,499**

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი	**მთავარი ბუღალტერი**
ნოდარ ჯავახიშვილი	**მანანა ნადირაძე**
29 აპრილი, 2014	29 აპრილი, 2014
თბილისი, საქართველო	თბილისი, საქართველო

9-67 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში
2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ ბანკის აქციონერებზე განაწილებული კაპიტალი	უმცირესობის წილი	სულ კაპიტალი
იანვარი 1, 2012		81,196	24,816	48,014	154,026	1,438	155,464
აქციების გამოშვება	25	11,654	-	-	11,654	-	11,654
სულ წლის სრული შემოსავალი	23	-	-	13,820	13,820	(800)	13,020
დეკემბერი 31, 2012		**92,850**	**24,816**	**61,834**	**179,500**	**638**	**180,138**
სულ წლის სრული შემოსავალი		-	-	71,658	71,658	(457)	71,201
არასაკონტროლო წილის შესყიდვა		-	-	77	77	(77)	-
ნაერთი ფინანსური ინსტრუმენტის განცალკევება თავდაპირველი აღიარებისას	23		5,390	-	5,390	-	5,390
აქციების გამოშვება	25	21,580			21,580		21,580
დეკემბერი 31, 2013		**114,430**	**30,206**	**133,569**	**278,205**	**104**	**278,309**

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნოდარ ჯავახიშვილი

29 აპრილი, 2014
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
მანანა ნადირაძე

29 აპრილი, 2014
თბილისი, საქართველო

9-67 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ჯგუფი ბანკი ქართუ

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება/ზარალი მოგების გადასახადამდე:		84,834	15,358
კორექტირებები:			
რეზერვის აღდგენასაპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე	6	(39,218)	(2,907)
გარანტიებისა და სხვა ოპერაციების რეზერვის ხარჯი / (აღდგენა)	6	3,627	(56)
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	8	(1,173)	(209)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	11	1,572	1,527
წმინდა დარიცხული პროცენტის ცვლილება		17,104	398
დასაკუთრებული და ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული მოგება		(841)	(220)
წმინდა (მოგება)/ზარალი მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებზე	7	(11,775)	1,085
ფულადი სახსრების (გადინება)/შემოდინება საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		53,899	14,976
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში			
ზრდა/(კლება) საოპერაციო აქტივებში:			
მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	13	(14,225)	4,459
მოთხოვნები ბანკების მიმართ		(4,250)	(6,069)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(108,587)	(4,007)
სხვა აქტივები		2,247	(2,504)
ზრდა/(კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში:			
ვალდებულებები ბანკების მიმართ		24,759	(18,384)
კლიენტების ანგარიშები		108,742	(10,559)
სხვა ვალდებულებები		(616)	1,945
ფულადი სახსრების შემოდინება/(გადინება) საოპერაციო საქმიანობიდან, გადასახადამდე		61,969	(20,143)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
წმინდა ფულადი სახსრების შემოდინება/(გადინება) საოპერაციო საქმიანობიდან		61,969	(20,143)

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	18;19	(1,721)	(1,386)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების რეალიზაციიდან		9	196
შემოსავალი მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ინვესტიციებიდან		(1,166)	4,634
დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		1,486	518
დასაკუთრებული ქონებების შეძენა		(8,890)	(3,453)
გასაყიდად არსებული ინვესტიციების შესყიდვა		331	(69)
შემოსავალი დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების რეალიზაციიდან		(5,946)	6,414
წმინდა ფულადი სახსრების (გადინება)/შემოდინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		(15,897)	6,854
ფულადი სახსრების მოძრაობა საფინანსო საქმიანობიდან:			
აქციების გამოშვებიდან მიღებული შემოსავალი	25	21,580	11,654
სუბორდინირებული სესხიდან მიღებული შემოსავალი	23	19,083	-
სუბორდინირებული სესხის გადახდა	23	(38,120)	(6,956)
სხვა ნასესხები თანხის გადახდა	24	(40,039)	
სხვა ნასესხები თანხები	24	-	40,000
წმინდა ფულადი სახსრების (გადინება)/შემოდინება საფინანსო საქმიანობიდან		(37,496)	44,698
ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი		4,325	(1,779)
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		8,576	31,409
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის დასაწყისში	13	73,140	43,510
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის ბოლოს	13	86,041	73,140

ჯგუფის მიერ 2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის გადახდილმა და მიღებულმა საპროცენტო შემოსავალმა შეადგინა 7,204 ათასი და 52,293 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ჯგუფის მიერ 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის გადახდილმა და მიღებულმა საპროცენტო შემოსავალმა შეადგინა 9,103 ათასი და 28,455 ათასი ლარი, შესაბამისად.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნოდარ ჯავახიშვილი

29 აპრილი, 2014
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
მანანა ნადირაძე

29 აპრილი, 2014
თბილისი, საქართველო

9-67 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1. ორგანიზაცია

დახურული სააქციო საზოგადოება "ბანკი ქართუ" (შემდგომში "ბანკი") არის სააქციო საზოგადოება, რომელიც რეგისტრირებულია საქართველოში 1996 წელს. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი ("სებ"). ბანკი საკუთარ საქმიანობას ახორციელებს №229 გენერალური ლიცენზიის საფუძველზე. ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, სესხების და გარანტიების გაცემა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით, აგრეთვე დეპოზიტებით სარგებლობა.

ბანკის რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. 39ა.

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გააჩნია ხუთი სერვის ცენტრი თბილისში, აგრეთვე თითო სერვის ცენტრი გორში, თელავში, საჩხერეში, ქუთაისსა და ბათუმში.

ბანკი წარმოადგენს საბანკო ჯგუფის (შემდგომში "ჯგუფი") დამფუძნებელ კომპანიას, რომელსაც გააჩნია ფინანსურ ანგარიშგებაში კონსოლიდირებული შემდეგი შვილობილი კომპანიები:

სახელწოდება	საქმიანობის ქვეყანა	ბანკის მფლობელობის საპროცენტო წილი (%) 2013	2012	საქმიანობის ტიპი
შპს საბროკერო კომპანია "ქართუ ბროკერი"	საქართველო	100.00%	100.00%	საბროკერო
სს "სმს"	საქართველო	100.00%	100.00%	უძრავი ქონება
შპს "დაზღვევის კომპანია ქართუ"	საქართველო	82.27%	69.00%	დაზღვევა

სადაზღვევო კომპანია შპს ქართუ საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა 2001 წლის 13 სექტემბერს როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. კომპანიის ძირითად ბიზნეს საქმიანობას წარმოადგენს დაზღვევა, ძირითადად ჯანმრთელობის დაზღვევა.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს ქართუ ჯგუფი (საქართველო) ფლობდა ბანკის აქციების 100 პროცენტს.

უტა ივანიშვილი არის ძირითადი აქციონერი, რომელიც აკონტროლებს ჯგუფის ოპერაციებს.

მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს მიერ ხელმოწერილ იქნა გამოსაშვებად 2014 წლის აპრილში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა

ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (“ბასსს”) მიერ დამტკიცებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (“ფასს”) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის (“ფაისკ”) მიერ გამოცემული ინტერპრეტაციების შესაბამისად.

წარდგენის კრიტერიუმის სხვა საფუძვლები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფი წარმოადგენს ფუნქციონირებად საწარმოს და ახლო მომავალში გააგრძელებს მუშაობას. კომპანიამ დაარღვია ფინანსური კოეფიციენტი, მაგრამ ამ გარემოებას არ შეუქმნია ლიკვიდობის საფრთხე, როგორც აღნიშნულია 20-ე შენიშვნაში. ხელმძღვანელობასა და აქციონერებს გადაწყვეტილი აქვთ განავითარონ ჯგუფის ბიზნესი საქართველოში როგორც მცირე, ასევე მსხვილ ბიზნეს სეგმენტში. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპი მართებულია ჯგუფისათვის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტიდან გამომდინარე და მოკლევადიან ვალდებულებებთან მიმართებაში არსებული ისტორიული გამოცდილების გათვალისწინებით, რომლებიც დამატებით დაფინანსდება ჩვეული საქმიანობის პროცესში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების კონცეფციის საფუძველზე, გარდა რეალური ღირებულებით შეფასებული გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისა და გირაოში დარჩენილი ქონებისა, რომელიც განმარტებულია ქვემოთ მოცემულ პოლიტიკებში. ისტორიული ღირებულება ზოგადად ეფუძნება აქტივების სანაცვლოდ გადახდილი ანაზღაურების რეალურ ღირებულებას.

ჯგუფი კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს წარადგენს ლიკვიდობის მიხედვით. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში (მიმდინარე) ან 12 თვეზე მეტი დროის განმავლობაში (გრძელვადიანი) აღდგენის ან ანგარიშსწორების ანალიზი წარმოდგენილია 30-ე შენიშვნაში.

ფუნქციონალური ვალუტა

ჯგუფის ყველა კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების ელემენტების საზომ ვალუტას წარმოადგენს ვალუტა, რომელიც გამოიყენება იმ ეკონომიკურ გარემოში, სადაც კომპანია ახორციელებს საქმიანობას (“ფუნქციონალური ვალუტა”). ჯგუფის ფუნქციონალური ვალუტაა ქართული ლარი. ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საპრეზენტაციო ვალუტას წარმოადგენს ქართული ლარი. ღირებულებები დამრგვალებულია უახლოეს ათასებამდე ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

გაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები იქვითება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფს აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების გაქვითვა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა.

ჯგუფი მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშში არ ქვითავს შემოსავლებსა და ხარჯებს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაქვითვა მოითხოვება რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით, ან ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკით.

ქვემოთ წარმოდგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები.

კონსოლიდაციის საფუძველი

წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ბანკისა და მის მიერ კონტროლირებადი საწარმოების (მათ შორის სტრუქტურირებული საწარმოების), ასევე მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლი ხორციელდება, როდესაც

- ბანკს გააჩნია ძალაუფლება ინვესტირების ობიექტზე;
- ბანკს ეძლევა ან აქვს უფლება, მოითხოვოს ინვესტირების ობიექტთან საქმიანი ურთიერთობის შედეგად მიღებული შემოსავლებზე; და
- ბანკს შეუძლია მის ხელთ არსებული ძალაუფლება გამოიყენოს შემოსავლებზე ზეგავლენის მოხდენის მიზნით.

ბანკი ინვესტირების ობიექტზე კონტროლის ფაქტს აფასებს, თუ გარემოებები მიუთითებს, რომ კონტროლის ზემოთ ჩამოთვლილ ერთ ან მეტ ელემენტში მოხდა ცვლილება.

თუ ინვესტირების ობიექტში ბანკს გააჩნია ხმის უფლების უმრავლესობაზე ნაკლები, მას ინვესტირების ობიექტში ძალაუფლება ექნება იმ შემთხვევაში, თუ მის ხელთ არსებული ხმის უფლებები საკმარისია მისთვის ობიექტის სათანადო საქმიანობის ცალმხრივად გაძღოლის პრაქტიკული შესაძლებლობის მისანიჭებლად. იმის შესაფასებლად, საკმარისია თუ არა მის ხელთ არსებული ხმის უფლებები ძალაუფლების მისანიჭებლად, ბანკი ითვალისწინებს ყველა შესაბამის ფაქტსა და გარემოებას, მათ შორის:

- ბანკის მიერ ფლობილი ხმის უფლებების მოცულობას ხმის დანარჩენი უფლებების წილთან და განაწილებასთან შედარებით;
- ბანკის, სხვა ხმის უფლებათა მქონე თუ სხვა მხარეთა მიერ ფლობილ პოტენციურ ხმის უფლებებს;
- სხვა საკონტრაქტო გარიგებებიდან წარმოშობილ უფლებებს; და
- ყველა დამატებით ფაქტსა და გარემოებას, რომლებიც მიუთითებს იმაზე, რომ ბანკს აქვს ან არ აქვს შესაძლებლობა, გადაწყვეტილების მიღების საჭიროების შემთხვევაში, წარმართოს შესაბამისი საქმიანობა, მათ შორის აქციონერთა წინა კრებებზე დაფიქსირებული ხმათა განაწილება

შვილობილი კომპანიის კონსოლიდირება იწყება, როდესაც ბანკი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და სრულდება, როდესაც ბანკი ამ კონტროლს კარგავს. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შვილობილი კომპანიის შემოსავალი და ხარჯები მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშში შედის ბანკის მიერ კონტროლის მიღების დღიდან ბანკის მიერ კონტროლის დაკარგვის დღემდე.

მოგება-ზარალი და სხვა სრული შემოსავლები ნაწილდება ბანკისა და უმცირესობის წილის მფლობელებზე. შვილობილი კომპანიების სრული შემოსავლები ნაწილდება ბანკისა და უმცირესობის წილების მფლობელებზე მაშინაც კი, როდესაც ამის შედეგად უმცირესობის წილების მფლობელებს უარყოფითი ნაშთი უჩნდებათ.

აუცილებლობის შემთხვევაში, შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკისა და ჯგუფის საბუღალტრო პოლიტიკის შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით, ხდება შვილობილი კომპანიების ფინანსური უწყისების კორექტირება.

ჯგუფის შიგნით არსებული ყველა აქტივი და ვალდებულება, ასევე კაპიტალი, ტრანზაქციებთან დაკავშირებული შემოსავალი, ხარჯები და ფულადი სახსრების მოძრაობა კონსოლიდაციის დროს სრულად იქვითება.

უმცირესობის წილი

უმცირესობის წილი წარმოადგენს შვილობილი კომპანიების მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების, ასევე წმინდა აქტივების წილს, რომელიც არ არის პირდაპირ ან არაპირდაპირ ბანკის მფლობელობაში.

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშში უმცირესობის წილი წარმოდგენილია ცალკე, ხოლო ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში იგი შედის კაპიტალში დამფუძნებელი აქციონერი კომპანიის კაპიტალისაგან დამოუკიდებლად.

არსებულ შვილობილ კომპანიებში ჯგუფის მონაწილეობის ცვლილება

შვილობილ კომპანიებში ჯგუფის მონაწილეობის ისეთი ცვლილება, რომელიც არ იწვევს ჯგუფის მიერ შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვას, აღირიცხება, როგორც კაპიტალის ტრანზაქციები. ჯგუფის მიერ ფლობილი წილებისა და უმცირესობის წილების საბალანსო ღირებულებები კორექტირდება ისე, რომ მათში აისახოს შვილობილ კომპანიებში არსებულ ფარდობით წილში შესული ცვლილებები. ნებისმიერი სხვაობა უმცირესობის წილის მაკორექტირებელ თანხასა და მიღებული ან გადახდილი ანაზღაურების რეალურ ღირებულებას შორის აღიარდება პირდაპირ კაპიტალში და ნაწილდება ბანკის მფლობელებზე.

საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

ფინანსური აქტივიდან საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა, რომ ჯგუფში მოხდება ეკონომიკური სარგებლის შემოდინება და შემოსავლის სარწმუნოდ გაზომვა შესაძლებელია. საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით და აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების (ან ფინანსური აქტივების და ან ვალდებულებების ჯგუფის) ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომლის საშუალებით საპროცენტო შემოსავალი, ან ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების (ყველა მიღებული, ან გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, გარიგებების ხარჯების, სხვა ფასნამატებისა და დისკონტების განუყოფელ ნაწილს) დისკონტირებას ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება (ნაწილობრივ ჩამოიწერება) გაუფასურების შედეგად მიღებული დანაკარგების გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება იმ საპროცენტო განაკვეთით ხორციელდება, რომელიც გაუფასურების დანაკარგების დადგენის მიზნით მოსალოდნელი ფულადი სახსრების დისკონტირებისათვის გამოიყენება.

აქტივებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი რეალური ღირებულებით აისახება საპროცენტო შემოსავალში.

საკომისიო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

სესხის საკომისიო გადასახადი ექვემდებარება გადავადებას მასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და კორექტირდება სესხის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე. სადაც შესაძლებელია რომ სასესხო ვალდებულებამ წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, სასესხო ვალდებულების საკომისიო გადავადდება დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და კორექტირდება სესხის ეფექტურ ამონაგებზე. სადაც

შეუძლებელია რომ სასესხო ვალდებულებამ წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, სასესხო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში სასესხო ვალდებულების დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში. როდესაც სასესხო ვალდებულების ხელშეკრულების ვადა იწურება ყველანაირი სასესხო ხელშეკრულების გაფორმების გარეშე, სასესხო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში ვადის ამოწურვის დღეს.

ყველა სხვა საკომისიოს აღიარება ხდება მომსახურების გაწევისას.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები აისახება ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეგულარული ხასიათის შესყიდვისა და გაყიდვის აღიარება ხორციელდება ანგარიშსწორების თარიღის მდგომარეობით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხორციელდება რეალური ღირებულებით. გარიგების ღირებულება, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვას და გამოშვებას (მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გარდა) ემატება, ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებას. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვასა და გამოშვებასთან დაკავშირებული გარიგების ღირებულება დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში.

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: „მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები", „დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები", „გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები" და „სესხები და მოთხოვნები". კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივების სპეციფიკასა და დანიშნულებაზე და განისაზღვრება თავდაპირველი აღიარებისას.

მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები იმ შემთხვევაში კლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივად, თუ ფინანსური აქტივი გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივად კლასიფიცირდება, ან მოგებასა და ზარალის მეშვეობით აისახება რეალური ღირებულებით.

ფინანსური აქტივის კლასიფიკაცია გასაყიდად არსებულად ხორციელდება, როდესაც:

- შესყიდულია ახლო მომავალში გაყიდვის მიზნით; ან
- თავდაპირველი აღიარებისას წარმოადგენს იდენტიფიცირებადი ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელის ნაწილს, რომლებიც ერთად იმართება და არსებობს მათგან მოკლევადიანი მოგების მიღების ობიექტური მაჩვენებელი; ან
- განეკუთვნება დერივატივებს და არ მიიჩნევა ჰეჯირების ეფექტურ ინსტრუმენტად).

ფინანსური აქტივები, სავაჭროდ გამიზნული ფინანსური აქტივების გამოკლებით, მოგება-ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას იმ შემთხვევაში შეიძლება აისახოს რეალური ღირებულებით, თუ:

- ამგვარი ასახვით ელიმინირდება, ან მნიშვნელოვნად მცირდება მოსალოდნელი შეუსაბამობა აღიარებასა თუ შეფასებაში;

- ფინანსური აქტივი შეადგენს ფინანსური აქტივების, ან ფინანსური ვალდებულებების, ან ორივე ჯგუფის ნაწილს, რომელიც იმართება და ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე ჯგუფის დოკუმენტირებული რისკის მართვის ან ინვესტირების სტრატეგიის შესაბამისად, და დაჯგუფების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა შიდა მოხმარებისათვის მათ საფუძველზე ხორციელდება; ან
- იგი წარმოადგენს იმ კონტრაქტის ნაწილს, რომელიც მოიცავს ერთ, ან მეტ ჩართულ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტს და ბასს 39 “ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება” ნებას იძლევა ერთიანი კომბინირებული კონტრაქტი (აქტივი ან ვალდებულება) რეალური ღირებულებით აისახოს მოგებასა და ზარალში.

რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში გადაფასებისას წარმოქმნილი მოგებისა და ზარალის გათვალისწინებით. წმინდა მოგება ან ზარალი, რომელიც მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში აისახება, მოიცავს ფინანსურ აქტივზე მიღებულ ყველა დივიდენდსა და საპროცენტო შემოსავალს და შედის "სხვა მოგება და ზარალისა" და "საპროცენტო შემოსავლის" ჯგუფში მოგება-ზარალისა და სხვა სრულ შემოსავლების უწყისში.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს განსაზღვრადი ან ფიქსირებული გადახდებითა და ფიქსირებული დაფარვის ვადებით, რომელთა მიმართ ჯგუფს აქვს დადებითი განზრახვა და შესაძლებლობა, მფლობელობაში დაიტოვოს ისინი დაფარვის ვადის დადგომამდე. ამგვარი ფასიანი ქაღალდების ასახვა ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთზე დაფუძნებული ამორტიზებული ღირებულებით, გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის გამოკლებით.

იმ შემთხვევაში თუ ჯგუფი იძულებული იქნება დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები (გამონაკლისი სპეციფიური გარემოებების გარდა) დაფარვის ვადამდე გაყიდოს, ან მოახდინოს მათი რეკლასიფიკაცია, ამას მთელ კატეგორიაზე ექნება გავლენა და საჭირო გახდება მათი რეკლასიფიკაცია გასაყიდად არსებულად. უფრო მეტიც, შემდეგი ორი წლის განმავლობაში ჯგუფს ეკრძალება ნებისმიერი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაცია დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების სახით.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები წარმოადგენს არადერივატიულ აქტივებს, რომლებიც ან გასაყიდად არის გამიზნული, ან არ კლასიფიცირდება როგორც (ა) სესხები და მოთხოვნები, (ბ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, ან (გ) მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები.

ჯგუფს გააჩნია ინვესტიციები აქციებში, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, თუმცა ისინი კლასიფიცირდება როგორც გასაყიდად არსებული აქტივები.

გასაყიდად არსებული ფულადი აქტივების სამართლიანი ღირებულება, ასახული უცხოურ ვალუტაში, განისაზღვრება იმავე ვალუტით და ითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არსებული გაცვლითი კურსით. მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში ასახული უცხოური ვალუტიდან მიღებული მოგება და ზარალი აღიარდება ფულადი აქტივის ამორტიზებული ღირებულების საფუძველზე. უცხოური ვალუტის კონვერტაციით მიღებული სხვა მოგება და ზარალი აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში.

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები კაპიტალში, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე და რომელთა სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, ფასდება თვითღირებულებით თითოეული ანგარიშგების პერიოდის დასასრულისათვის დადგენილი გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯის გამოკლებით.

სესხები და მოთხოვნები

მოთხოვნები, სესხები და სხვა მოთხოვნები განსაზღვრული ან ფიქსირებული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული მოქმედ ბაზარზე, კლასიფიცირდება როგორც „სესხები და მოთხოვნები". სესხები და მოთხოვნები გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარებას ექვემდებარება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გარდა იმ მოკლევადიანი მოთხოვნების პროცენტისა, რომელიც არ არის არსებითი.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურების საფუძვლის შეფასება ხდება ანგარიშგების თითოეული პერიოდის ბოლოსათვის, გარდა იმ ფინანსური აქტივებისა, რომელიც აისახება მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით. ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად ითვლება, როდესაც ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არსებობს იმის ობიექტური საფუძველი, რომ ერთი, ან რამდენიმე გარემოება გავლენას ახდენს ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინებაზე.

გასაყიდად არსებულ ინვესტიციებად კლასიფიცირებულ კაპიტალში არაკოტირებულ ინვესტიციების გაუფასურების ობიექტურ მაჩვენებლად ითვლება ფასიანი ქაღალდის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვანი, ან ხანგრძლივი შემცირება თვითღირებულებასთან შედარებით.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივის შემთხვევაში გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მოიცავს:

- გამომშვების, ან კონტრაგენტის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს; ან
- ხელშეკრულების დარღვევას, რაც გულისხმობს პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადახდისუუნარობას, ან თავის არიდებას; ან
- პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადაუხდელობას; ან
- მსესხებლის გაკოტრებას, ან ფინანსურ რეორგანიზაციას; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო ფინანსური აქტივის მოქმედი ბაზრის გაუქმებას.

ფინანსური აქტივების გარკვეული კატეგორიის შემთხვევაში, მაგალითად როგორიცაა სესხები და მოთხოვნები, აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არ არის გაუფასურებული, დამატებით ფასდება ჯგუფური გაუფასურების თვალსაზრისით. სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების ობიექტური საფუძველი მოიცავს ჯგუფის წარსულ გამოცდილებას გადახდებთან მიმართებაში, პორტფელში ვადაგადაცილებული გადახდების რაოდენობის ზრდასა და ეროვნული, ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების თვალსაჩინო ცვლილებებს, რომლებიც პირდაპირ კავშირშია მოთხოვნების ამოღების შეუძლებლობასთან.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურება განისაზღვრება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის.

თვითღირებულებით ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურების ხარჯი განისაზღვრება როგორც სხვაობა ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივების უკუგების მიმდინარე საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის. ასეთი გაუფასურების რეზერვი არ ექვემდებარება კორექტირებას.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება პირდაპირ მცირდება გაუფასურების დანაკარგებით, გარდა სესხებისა და მოთხოვნებისა, სადაც საბალანსო ღირებულება

მცირდება გაუფასურების ანგარიშის გამოყენებით. როდესაც სესხის, ან მოთხოვნის ამოღების შესაძლებლობა ამოწურულია იგი ჩამოიწერება სარეზერვო ანგარიშის გამოყენებით. გაუფასურების რეზერვის საბალანსო ღირებულების ანგარიშის ცვლილება აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში.

როდესაც გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივი ჩაითვლება გაუფასურებულად, სხვა სრულ შემოსავლებში მანამდე აღიარებული კუმულატიური მოგება ან ზარალი გადაკლასიფიცირდება პერიოდის მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში.

იმ შემთხვევაში, თუ ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების დანაკარგების თანხის შემცირება აღიარების მომდევნო პერიოდში ობიექტურად შეიძლება დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდგომ მოვლენებს, თავდაპირველად აღიარებული გაუფასურების დანაკარგები კორექტირდება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში იმ ოდენობით, რომ ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებამ გაუფასურების რეზერვის კორექტირების თარიღისათვის არ გადააჭარბოს იმ ამორტიზებულ ღირებულებას, რომელიც იქნებოდა გაუფასურების არ აღიარების შემთხვევაში.

გასაყიდად არსებული წილობრივი ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში მანამდე აღიარებული გაუფასურების დანაკარგები მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში არ აღდგება. გაუფასურების დანაკარგის აღიარების შემდგომ სამართლიანი ღირებულების ნებისმიერი ზრდა აღიარდება სხვა სრულ შემოსავლებში და აკუმულირდება ინვესტიციების გადაფასების რეზერვის ჯგუფში.

გასაყიდად არსებული სავალო ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, გაუფასურების დანაკარგები მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში შემდგომში აღდგება, თუ ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების ზრდა შეიძლება ობიექტურად უკავშირდებოდეს გაუფასურების დანაკარგების აღიარების შემდგომ მომხდარ მოვლენას.

სესხები, კონტრაქტის შეცვლილი პირობებით

სადაც შესაძლებელია ჯგუფი ცდილობს უზრუნველყოფის დასაკუთრების ნაცვლად მოახდინოს სესხის რესტრუქტურიზაცია. ეს შეიძლება მოიცავდეს გადახდის გრაფიკის გაზრდასა და ახალი სესხის პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, როგორც გამოითვლებოდა პირობების მოდიფიკაციამდე და სესხი აღარ ითვლება ვადაგადაცილებულად. ხელმძღვანელობა მუდმივად განიხილავს სესხებს, რომელთა პირობები შეიცვალა, რათა უზრუნველყოს კრიტერიუმებთან შესაბამისობა და მომავალში გადახდების დაწყება. სესხები კვლავ ექვემდებარება ინდივიდუალურ ან ჯგუფურ შეფასებას გაუფასურების თვალსაზრისით, რაც გამოითვლება სესხის თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით.

სესხებისა და ავანსების ჩამოწერა

სესხებისა და ავანსების ამოღების შეუძლებლობის შემთხვევაში, მათი ჩამოწერა ხდება სესხების გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის გამოყენებით. სესხები და ავანსები ექვემდებარება ჩამოწერას იმ შემთხვევაში თუ ხელმძღვანელობამ ამოწურა ჯგუფის მიმართ მოთხოვნების ამოღების ყველა შესაძლებლობა და ჯგუფმა მოახდინა ყველა შესაძლო უზრუნველყოფის რეალიზება. წინა პერიოდში ჩამოწერილი თანხების აღდგენა ხდება ფინანური აქტივების გაუფასურების გაქვითვით და კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალსა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშში. აღდგენის პერიოდში აისახება.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფის ფინანსური აქტივების აღიარება შეწყდება, როდესაც აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლების კონტრაქტით გათვალისწინებული ვადა ამოიწურა, ან თუ ჯგუფმა სხვა საწარმოს გადასცა ფინანსური აქტივები და შესაბამისად აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები და შემოსავლები. თუ ჯგუფი არც გადასცემს და არც იტოვებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკებსა

და შემოსავლებს და აგრძელებს გადაცემული აქტივის კონტროლს, იგი აღიარებს აქტივში შენარჩუნებულ მონაწილეობას და მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებას სავარაუდოდ გადასახდელი თანხის ოდენობით. იმ შემთხვევაში თუ ჯგუფი იტოვებს გადაცემულ ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკებსა და შემოსავლებს, იგი აგრძელებს ფინანსური აქტივის და მიღებული ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფილი სესხების აღიარებას.

მთლიანად ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას, სხვაობა, ერთი მხრივ, აქტივის საბალანსო ღირებულებას და, მეორე მხრივ, მიღებული და მისაღები ანაზღაურების და სხვა სრულ შემოსავლებში აღიარებული და კაპიტალში დაგროვილი მთლიანი მოგება-ზარალის ჯამს შორის აღირიცხება მოგება-ზარალში.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას, გარდა მთლიანი შეწყვეტისა (მაგალითად, როდესაც ჯგუფი ინარჩუნებს უფლებას გამოისყიდოს გადაცემული აქტივის ნაწილი, ჯგუფი ანაწილებს ფინანსური აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებას გადაცემისას შენარჩუნებული ნაწილსა და იმ ნაწილის რეალურ ღირებულებებს შორის, რომლის აღიარებაც შეწყდა. სხვაობა, ერთი მხრივ, აღიარებაშეწყვეტილ ნაწილზე მიკუთვნებულ საბალანსო ღირებულებას და, მეორე მხრივ, ამავე ნაწილში მიღებული ანაზღაურებისა და მასზე მიკუთვნებული და სხვა სრულ შემოსავლებში აღიარებული მთლიანი მოგება-ზარალის ჯამი აღირიცხება მოგება-ზარალის უწყისში. მთლიანი მოგება-ზარალი, რომელიც მანამდე აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავლებში, ნაწილდება აღიარება გაგრძელებულ და აღიარება შეწყვეტილ ნაწილებზე ამ ნაწილების სამართლიანი ღირებულებების პროპორციულად.

ფინანსური ვალდებულებები და გამოშვებული კაპიტალის ინსტრუმენტები

კლასიფიკაცია სესხის ან კაპიტალის სახით

სესხისა და კაპიტალის ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ვალდებულებები ან კაპიტალი კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობების არსისა და ფინანსური ვალდებულების და კაპიტალის ინსტრუმენტის განმარტებიდან გამომდინარე.

კაპიტალის ინსტრუმენტები

კაპიტალის ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს ჯგუფის აქტივებში ნარჩენ წილს, ყველა ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ჯგუფის მიერ გამოშვებული კაპიტალის ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებულ შემოსავლებთან ერთად გამოშვების ხარჯების გამოკლებით.

კომბინირებული ინსტრუმენტები

ჯგუფის მიერ გამოშვებული კომბინირებულ ინსტრუმენტებში შემავალი ნაწილები ცალკე კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური ვალდებულებები და კაპიტალი კონტრაქტის პირობების შესაბამისად. გამოშვების დღეს ვალდებულებების კომპონენტის სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მსგავსი არაკონვერტირებადი ინსტრუმენტებისათვის ბაზარზე მოქმედი საპროცენტო განაკვეთით. ეს თანხა ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის საშუალებით ამორტიზებული ღირებულებით აისახება როგორც ვალდებულება სანამ დაიფარება კონვერტაციისას, ან გადაიხდება ინსტრუმენტის დაფარვის თარიღისათვის.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც "სხვა ფინანსური ვალდებულებები."

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, საქართველოს ეროვნულ ბანკში სადეპოზიტო ინსტრუმენტების, ბანკების მიმართ ვალდებულებებისა და კლიენტების ანგარიშების და

სუბორდინირებული სესხებისა და სხვა ვალდეულებების ჩათვლით თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, შემდგომში, ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით საპროცენტო ხარჯის აღიარების პარალელურად ეფექტური მოგების საფუძველზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულების გამოთვლის მეთოდი. მისი საშუალებით საპროცენტო ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გადახდების (მათ შორისაა ყველა გადახდილი თუ მიღებული ის საკომისიო, რომელიც შეადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, ტრანსაქციის ხარჯებისა და სხვა პრემიების ან დისკონტების განუყოფელ ნაწილს) დისკონტირებას ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ვალდებულების მოსალოდნელი სასარგებლო მოხმარების ვადის ან სადაც ეს მართებულია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი არის კონტრაქტი, რომლის მიხედვით გამცემი ვალდებულია, განახორციელოს წინასწარ დადგენილი გადახდები მისი მფლობელისათვის გაწეული ზარალის ანაზღაურების მიზნით, თუ დადგენილ მოვალე არ ფარავს გადახდის ვალდებულებას ვადის დადგომის შემთხვევაში სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად.

ჯგუფის მიერ გაცემული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, შემდგომ კი შემდეგი ოდენობებიდან უდიდესით:

- კონტრაქტით ნაკისრი ვალდებულების მოცულობა ბასს 37 "რეზერვები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები" მიხედვით; და
- თავდაპირველად აღიარებული თანხა, რომელსაც გამოკლებული აქვს შემოსავლების აღიარების პოლიტიკის მიხედვით აღრიცხული დაგროვილი ამორტიზაციის თანხა.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება, ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

იჯარა

იჯარა ფინანსურად ითვლება მაშინ, როდესაც იჯარის პირობებით მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა სარგებელი და რისკი გადაეცემა მოიჯარეს. ყველა სხვა სახის იჯარა ითვლება საოპერაციო იჯარად.

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

საოპერაციო იჯარიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება წრფივი მეთოდით იჯარის მოქმედების ვადის განმავლობაში. მოლაპარაკებებისა და საოპერაციო იჯარის ორგანიზების დროს გაწეული პირდაპირი პირველადი ხარჯები ემატება საიჯარო აქტივის საბალანსო ღირებულებას და აისახება იჯარის პერიოდზე თანაბარი გადანაწილებით წრფივი მეთოდით.

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

საოპერაციო იჯარაში გადახდილი თანხების აღიარება ხდება იჯარის პერიოდზე თანაბრად გადანაწილებული ხარჯის სახით წრფივი მეთოდით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უფრო წარმომადგენლობითია საიჯარო აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღების გრაფიკის თვალსაზრისით. საიჯარო შეთანხმების საფუძველზე გადახდილი პირობითი საიჯარო თანხების ასახვა ხდება ხარჯის სახით იმ პერიოდისთვის, როდესაც მოხდა მათი გადახდა.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, თავისუფალ ნაშთებს საკორესპონდენტო და ვადიან სადეპოზიტო ანგარიშებზე საქართველოს ეროვნულ ბანკში ოთხმოცდაათ დღემდე დაფარვის თავდაპირველი ვადით, და თანხებს საკრედიტო ორგანიზაციებიდან მისაღები ოთხმოცდაათ დღემდე დაფარვის თავდაპირველი ვადით, რომლებიც თავისუფალია ხელშეკრულებით დადგენილი ვალდებულებებისგან.

საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალდებულო რეზერვები

ეროვნული ბანკის მინიმალური სავალდებულო რეზერვი წარმოადგენს სავალდებულო რეზერვის თანხას, რომელიც დეპონირებულია საქართველოს ეროვნულ ბანკში საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად და რომელთა ხელმისაწვდომობა შეზღუდულია. ზემოხსენებულიდან გამომდინარე, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მოთხოვნილი სავალდებულო მინიმალური რეზერვი არ არის ასახული ფულის ექვივალენტებში სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების ფარგლებში.

დასაკუთრებული ქონება

გარკვეულ გარემოებებში აქტივების დაბრუნება ხდება კრედიტის გადაუხდელობის შემთხვევაში. დასაკუთრებული ქონების შეფასება ხდება საბალანსო ღირებულებისა და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებს შორის უმცირესი ღირებულებით.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების თავდაპირველი ღირებულება ფასდება მათი შესყიდვის ფაქტიურ ხარჯებზე დაყრდნობით, რომელიც მოიცავს მათი შესყიდვის ფასს, შესყიდვის არ ანაზღაურებად გადასახადს და ნებისმიერ პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯს, რომელიც უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას და დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად განთავსებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია ისტორიული ღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების გამოკლებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ცვეთის აღიარება ხორციელდება აქტივების შეფასების ხარჯების ჩამოწერის მიზნით (გარდა უპირობოდ ფლობილი მიწებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობისა) მათი სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით წრფივი მეთოდის გამოყენებით. აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის, ნარჩენი ღირებულებისა და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დაშვებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით შემდეგი წლიური განაკვეთების გამოყენებით:

შენობები და სხვა უძრავი ქონება	2%-3%
ავეჯი და ოფისის მოწყობილობა	10%-20%
საოფისე და კომპიუტერული მოწყობილობა	10%-33%
სხვა	5%-20%
არამატერიალური აქტივები	10%

უპირობოდ ფლობილი მიწები არ ექვემდებარება ცვეთას.

იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებების კეთილმოწყობის ცვეთა ითვლება მათთან დაკავშირებული საიჯარო აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის მიხედვით. რემონტისა და განახლების ხარჯები აისახება გაწევისთანავე და შედის საოპერაციო ხარჯებში ან ექვემდებარება კაპიტალიზაციას, თუ არსებობს ამის საკმარისი საფუძველი.

გადაფასებული შენობების ცვეთა აისახება კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშში. გადაფასებული ძირითადი საშუალებების შემდგომი მოხმარებისას გადაფასების ნარჩენი ღირებულება, რომელიც გადაფასების რეზერვში რჩება, პირდაპირ გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში. რეალიზებული ნარჩენი ღირებულების თანხა წარმოადგენს სხვაობას აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთის ხარჯსა და აქტივის ისტორიულ ღირებულებაზე დარიცხულ ცვეთის ხარჯს შორის.

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები, განსაზღვრული მოხმარების ვადით, აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ამორტიზაციის გაანგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი ექსპლუატაციის ვადის მიხედვით. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დაშვებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით. ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები, განუსაზღვრელი მოხმარების ვადით, აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი გაუფასურების ხარჯის გამოკლებით.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

არამატერიალური აქტივი ჩამოიწერება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. არამატერიალური აქტივის ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა მოგებასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება გუდვილის გარდა

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფი ამოწმებს ძირითადი საშუალებებსა და არამატერიალურ აქტივებს, ამ აქტივების გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლების გამოვლენის მიზნით. ასეთი მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, აქტივის აღდგენითი ღირებულება ფასდება გაუფასურების მასშტაბების განსაზღვრისათვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის აღდგენითი ღირებულების დადგენა ჯგუფი განსაზღვრავს იმ ფულადი სახსრების გენერირების ერთეულის აღდგენით ღირებულებას, რომელსაც განეკუთვნება აქტივი. განაწილების მართებული და თანმიმდევრული საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში კორპორატიული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების გენერირების ინდივიდუალურ ერთეულებზე, ან ამ ერთეულების უფრო პატარა ჯგუფებზე, რომელთა მართებული განაწილების საფუძველი არსებობს.

აღდგენითი ღირებულება არის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები და სამომხმარებლო ღირებულებას შორის უმეტესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები დღევანდელ ღირებულებამდე ექვემდებარება დისკონტირებას გადასახადამდე არსებული საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც ასახავს არსებული ბაზრის შეფასებას ფულის ღირებულებით დროში და ითვალისწინებს აქტივისათვის დამახასიათებელ რისკებს, რომელთა საფუძველზე მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების კორექტირება არ განხორციელებულა.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება მოგებასა და ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის წარმოდგენილი გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგები აისახება, როგორც შემცირება გადაფასებისას.

გაუფასურების გაუქმების შემთხვევაში აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება აღდგენადი თანხის შესწორებულ სავარაუდო მოცულობამდე ისე, რომ გაზრდილმა საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს ნარჩენ ღირებულებას, რომლის აღიარებას ადგილი ექნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ წინა წლებში აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) გაუფასურების დანაკარგების აღიარება არ განხორციელებულა. გაუფასურების დანაკარგების გაუქმება დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში, თუ შესაბამისი აქტივი არ აისახება გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა განიხილება როგორც გადაფასების ზრდა.

გასაყიდად კლასიფიცირებული აქტივები

ჯგუფი ახდენს გრძელვადიანი აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) კლასიფიცირდებას როგორც გასაყიდად არსებულის, თუ არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ აქტივების საბალანსო ღირებულება აღდგება გაყიდვის გარიგების შედეგად და არა აქტივის გამოყენების გაგრძელების შედეგად. ამისთვის აუცილებელია, რომ გრძელვადიანი აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) გაყიდვა შესაძლებელი იყოს დაუყოვნებლივ მათ არსებულ მდგომარეობაში, განსახილველია მხოლოდ ის პირობები, რომლებიც დამახასიათებელია ასეთი აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) გასაყიდად, მათი გაყიდვა კი სავსებით სავარაუდოა.

თუ ჯგუფის ხელმძვანელობას გააჩნია მომზადებული გეგმა გრძელვადიანი აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) გასაყიდად და წამოწყებულია მყიდველის პოვნისა და გეგმის შესრულების აქტიური პროგრამა. გარდა ამისა, გრძელვადიანი აქტივები (ან სარეალიზაციო ჯგუფი) აქტიურად უნდა იყოს წარმოდგენილი ბაზარზე გასაყიდად, გონივრულ ფასად მის რეალურ ღირებულებასთან მიმართებაში, და, ამასთანავე, გაყიდვა უნდა იქნას აღიარებული, როგორც სრული გაყიდვა ერთი წლის განმავლობაში, გრძელვადიანი აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) გასაყიდად კლასიფიცირების დღიდან.

ჯგუფის მიერ გასაყიდად კლასიფიცირებული აქტივები (ან სარეალიზაციო ჯგუფი) ფასდება შემდეგ ღირებულებებს შორის უმცირესით: საბალანსო ღირებულება და სამართლიანი ღირებულება გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით. ჯგუფი აღიარებს გაუფასურების დანაკარგს აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) ნებისმიერი პირველადი ან მომდევნო ჩამოწერისთვის რეალურ ღირებულებამდე გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით, თუ მოვლენები და გარემოებათა ცვლილებები მიგვითითებს, რომ მათი საბალანსო ღირებულება შესაძლებელია გაუფასურებულ იქნეს.

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადების ჯამს.

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასაბეგრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება წმინდა მოგებისაგან, რომელიც ასახულია მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას წინა წლებში და აგრეთვე იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება

დაბეგვრას ან გამოქვითვას. ჯგუფის მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გაანგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლებიც მოქმედებდა საანგარიშგებო პერიოდისათვის.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადის აღიარება ხდება იმ დროებითი სხვაობების მიხედვით, რომლებიც თავს იჩენს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და დასაბეგრი მოგების გამოთვლისას გამოყენებულ შესაბამის საგადასახადო ბაზისს შორის. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება, ჩვეულებრივ, აღიარებას ექვემდებარება ყველა გამოქვითვადი დროებითი სხვაობის შემთხვევაში, თუ სავარაუდოდ, იარსებებს ისეთი დასაბეგრი მოგება, რომელზეც შეიძლება აღნიშნული გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების გამოყენება. ამგვარი გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარება არ ხდება, თუ დროებითი სხვაობა გამომდინარეობს სხვა აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარებისგან (გარდა საწარმოთა გაერთიანების შემთხვევებისა) ისეთი გარიგების საფუძველზე, რომელიც არ ეხება არც დასაბეგრ მოგებას არც საბალანსო მოგებას.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები აღიარებას ექვემდებარება დროებითი სხვაობების გათვალისწინებით, რომლებიც დაკავშირებულია დაკავშირებულ პირებსა და შვილობილ სტრუქტურებში ინვესტიციებთან, ძირითად საშუალებებთან, კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან და რეზერვებთან, იმ შემთხვევის გამოკლებით, როდესაც ჯგუფს შეუძლია დროებითი სხვაობის გაუქმების გაკონტროლება და სავარაუდოდ, დროებითი სხვაობის გაუქმება განჭვრეტად მომავალში არ მოხდება. სხვა აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გამოქვითვადი სხვაობებიდან წარმოშობილი გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, თუ მომავალში სავარაუდოდ იარსებებს ისეთი საკმარისი მოცულობის დასაბეგრი მოგება, რომელზეც შესაძლებელია დროებითი სხვაობების გამოყენება და განზრახულია მათი გაუქმება განჭვრეტად მომავალში.

საანგარიშო გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულება ექვემდებარება გადახედვას ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს და მცირდება იმდენად, რამდენადაც აღარ არსებობს საკმარისი დასაბეგრი მოგების მოლოდინი, რომელიც გამოყენებული იქნება ყველა აქტივის ან აქტივების ნაწილის აღსადგენად.

გადავადებული გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები იანგარიშება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოსალოდნელია ვალდებულების გასტუმრების ან აქტივის რეალიზების პერიოდისათვის იმ საგადასახადო განაკვეთის საფუძველზე (საგადასახადო კანონმდებლობა), რომელიც ძალაში შევიდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მოყვება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფის მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების აღდგენას, ან დაფარვას.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების შესაფასებლად, საინვესტიციო ქონებისთვის რომლის შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულების მოდელის გამოყენებით, ასეთი ქონების საბალანსო ღირებულების ანაზღაურება, ძირითადად, ხდება მთლიანად გაყიდვის ხარჯზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ასეთი დაშვება უარყოფილია. დაშვების უარყოფა ხდება იმ შემთხვევაში, როდესაც საინვესტიციო ქონება ამორტიზებას ექვემდებარება და განიხილება ბიზნეს მოდელის ჭრილში, რაც მიზნად ისახავს ამ ქონებიდან მაქსიმალური ეკონომიკური სარგებლის მიღებას ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში და არა გაყიდვის გზით. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ განიხილა ჯგუფის საინვესტიციო ქონების პორტფოლიო და მიიღო გადაწყვეტილება, რომ ჯგუფის არცერთი საინვესტიციო ქონება არ იქნება განხილული ბიზნეს მოდელის ჭრილში, რომლის მიზანია ამ ქონებიდან მაქსიმალური ეკონომიკური სარგებლის მიღება ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში და არა გაყიდვის გზით. ამდენად, ჯგუფის ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ არ მოხდება ბასს 12-ის შესწორებებში “საშემოსავლო გადასახადის შესახებ” დაფიქსირებული “გაყიდვის” პრეზუმციის უარყოფა. შესაბამისად, ჯგუფი არ

აღიარებს საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების ცვლილების შედეგად მიღებულ რაიმე გადავადებულ გადასახადს, რამდენადაც ჯგუფს არ ეკისრება საშემოსავლო გადასახადი საკუთარი საინვესტიციო ქონების რეალიზაციიდან.

წლის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის აისახება სხვა სრულ მოგება-ზარალში, ან პირდაპირ კაპიტალში. ასეთ შემთხვევაში მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები ასევე აისახება შესაბამისად სხვა სრულ მოგება-ზარალში, ან პირდაპირ კაპიტალში.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოს ასევე გააჩნია სხვა გადასახადები, რომლებიც განისაზღვრება ჯგუფის საქმიანობიდან გამომდინარე. ეს გადასახადები მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშში აისახება როგორც საოპერაციო ხარჯების ნაწილი.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან პირობითი) ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშვა წარსული მოვლენების შედეგად და რომელთა დაფარვის მოვალეობა ჯგუფს დაეკისრება და რომლის მოცულობის გაზომვა სარწმუნოდ არის შესაძლებელი.

რეზერვად აღიარებული თანხა წარმოადგენს ანაზღაურების საუკეთესო შეფასებას, რომელიც საჭიროა ვალდებულების დასაფარად ფინანსური მდგომარეობის საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ვალდებულების გარშემო რისკებისა და უზუსტობების არსებობის გათვალისწინებით. იმ შემთხვევაში, თუ რეზერვი გამოითვლება ფულადი სახსრების მოძრაობიდან მათი საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებას (სადაც არსებითია ფულის ღირებულება დროში).

იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ ყველა ეკონომიკური სარგებელი, რომელიც საჭიროებს რეზერვის ფორმირებას, დაიფარება მესამე მხარის მიერ, მოთხოვნები აისახება აქტივებში, როდესაც კომპენსაცია ნამდვილად სარწმუნოა და მოთხოვნის შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში, მაგრამ წარმოდგენილია ანგარიშსწორებისას სახსრების ნებისმიერი გადინების შესაძლებლობის არსებობამდე. პირობითი აქტივი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში არ აისახება, მაგრამ წარმოდგენილია იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური მოგების მიღებაა ნავარაუდევი.

უცხოური ვალუტა

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფის ფუნქციონირებადი ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში (უცხოურ ვალუტაში) განხორციელებული გარიგებები აისახება გარიგების თარიღისათვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული ერთეულები ამ თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით ექვემდებარებიან გადაფასებას. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილი არაფულადი ერთეულები გადაფასებას ექვემდებარება მათი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული კურსით. არაფულადი

ერთეულები უცხოურ ვალუტაში რომლებიც შეფასებულია ისტორიული ღირებულებით არ ექვემდებარებიან გადაფასებას.

ჯგუფმა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოიყენა შემდეგი გაცვლითი კურსები:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
ლარი/1 აშშ დოლარი	1.7363	1.6567
ლარი/1 ევრო	2.3891	2.1825

უზრუნველყოფა

ჯგუფი უზრუნველყოფას ითხოვს კლიენტების ვალდებულებებზე, თუ ეს ითვლება მართებულად. ჩვეულებრივ უზრუნველყოფა გულისხმობს კლიენტის აქტივების დაყადაღების უფლება რაც ჯგუფს აძლევს ამ აქტივების მოთხოვნის უფლებას, როგორც არსებულ, ასევე მომავალ ვალდებულებებთან მიმართებაში.

3. ხელმძღვანელობის განსჯის სფეროები და შეფასებების არასარწმუნოობის წყარო

ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას, რომელიც აღწერილია მე-2 შენიშვნაში, ხელმძღვანელობა ვალდებულია განიხილოს, შეაფასოს და გააკეთოს დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან არ იკვეთება. ხელმძღვანელობის შეფასება და შესაბამისი დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც მართებულად ითვლება. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები ფასდება საწარმოს უწყვეტობის დაშვების პრინციპით. ბუღალტრული შეფასებების შესწორება აღიარებას ექვემდებარება იმ პერიოდისათვის, როდესაც ხდება შესწორება, თუ შესწორება ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ იგი ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს შესაბამისად შესწორება მოხდება მიმდინარე და შემდგომ პერიოდებში.

ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას გაკეთებული კრიტიკული დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კრიტიკული განსჯა (იხილეთ ქვემოთ), იმ დაშვებების გარდა, რომლებიც ხელმძღვანელობამ გააკეთა ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკების გამოყენების პროცესში და რომელთაც მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინეს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები

ჯგუფის ხელმძღვანელობამ განიხილა ჯგუფის დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები კაპიტალის შენარჩუნებისა და ლიკვიდობის მოთხოვნების ჭრილში და დაადასტურა, რომ ჯგუფს გააჩნია განზრახვა და უნარი ფლობდეს მათ დაფარვის ვადამდე. 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება შესაბამისად შეადგენს 5,946 ათას ლარს და ნულ ლარს. ამ აქტივების შესახებ დეტალური ინფორმაცია წარმოდგენილია მე-17 შენიშვნაში.

შეფასებების არასარწმუნოობის უმთავრესი წყაროები

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შეფასების არასარწმუნოობის მომავალ და სხვა ძირითად წყაროებთან დაკავშირებული შემდეგი უმთავრესი დაშვებები, რომლებიც ატარებს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებითი კორექტირების მნიშვნელოვან რისკს მომავალი ფინანსური წლის განმავლობაში.

სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურება

ჯგუფი რეგულარულად განიხილავს საკუთარ სესხებსა და მოთხოვნებს გაუფასურების შეფასების მიზნით. გაუფასურების დანაკარგების აღიარების მიზნით ჯგუფი საკუთარი სესხებისა და მოთხოვნების პორტფელში ადგენს სესხების გაუფასურების რეზერვს. ჯგუფი სესხების გაუფასურების რეზერვთან დაკავშირებულ ბუღალტრულ დაშვებებს მიიჩნევს შეუსაბამობის მთავარ წყაროდ, რადგან (I) არსებობს დიდი ალბათობა მათი პერიოდული ცვლილებისა, იმის გამო რომ მომავალი გადაუხდელობის შეფასება და გაუფასურებულ სესხებთან და ავანსებთან დაკავშირებული დანაკარგების განსაზღვრა დაფუძნებულია იმ პერიოდისთვის არსებულ ინფორმაციაზე და (II) ჯგუფის მიერ განსაზღვრულ დანაკარგებსა და რეალურ დანაკარგებს შორის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი სხვაობა გამოიწვევს ჯგუფის მხრიდან რეზერვების ისეთ კორექტირებას, რომელმაც მნიშვნელოვანი თანხის შემთხვევაში შეიძლება არსებითი გავლენა იქონიოს მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა ეყრდნობა პროფესიულ განსჯას ნებისმიერი გაუფასურების დასადგენად იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ფინანსური პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა და ისტორიული გამოცდილების მონაცემები მსგავსი მსესხებლების შესახებ მწირია. ჯგუფი ფულადი სახსრების მოძრაობაში ცვლილებებს განსაზღვრავს წინა პერიოდის გამოცდილებაზე და ხელმისაწვდომ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიუთითებს უარყოფით ცვლილებებზე ჯგუფში შემავალი მსესხებლის გადახდისუნარიანობის და ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების გათვალისწინებით, რომლებიც უკავშირდება ჯგუფში შემავალი აქტივების ამოღების შესაძლებლობის არ არსებობას. ხელმძღვანელობა იყენებს დაშვებებს იმ აქტივების ისტორიულ დანაკარგებზე დაყრდნობით, რომელთა საკრედიტო რისკების მახასიათებლები და გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მსგავსია სესხების მოცემული ჯგუფისათვის. ჯგუფი ხელმძღვანელობის პროფესიულ განსჯას იყენებს და აკორექტირებს სესხების ჯგუფის შესახებ არსებულ მონაცემებს იმ მიმდინარე გარემოებების გათვალისწინებით, რომლებიც აქამდე არ ასახულა ისტორიულ მონაცემებში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში განისაზღვრა არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური პირობების საფუძველზე. ჯგუფისათვის ამ ეტაპზე რთულია იმის პროგნოზი თუ რა ცვლილებებია მოსალოდნელი ამ პირობებში საქართველოში და რა გავლენა ექნება მომავალ პერიოდში ამ ცვილებებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადექვატურობაზე.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემულმა სესხებმა მთლიანად შეადგინა 431,732 და 280,845 ათასი ლარი შესაბამისად, ხოლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვმა შეადგინა 35,435 და 18,697 ათასი ლარი შესაბამისად.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება

ჯგუფი იყენებს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც მოიცავს პირობებს, რომლებიც გარკვეული ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დადგენისას არ ეფუძნება არსებულ საბაზრო თარიღს, როგორც აღწერილია 28-ე შენიშვნაში. შენიშვნა 28 წარმოადგენს დეტალურ ინფორმაციას ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დადგენისას გამოყენებული უმთავრესი დაშვებების შესახებ და მათი მგრძნობიარობის ანალიზს. ჯგუფის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შეფასების შერჩეული მეთოდები და დაშვებები მართებულია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დადგენისათვის.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდი

ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია ისტორიული ღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენა წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მსჯელობის საგანს მსგავს აქტივებთან არსებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. ძირითადი საშუალების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს

მოსალოდნელი მოხმარების, სავარაუდო ტექნიკური მოძველების, ფიზიკური მოხმარებისა და ცვეთის და აქტივის ფიზიკურ საოპერაციო გარემოს პარამეტრების. ცვლილებამ რომელიმე ერთ პირობაში ან შეფასებაში შეიძლება გამოიწვიოს ცვეთის მომავალი განაკვეთის კორექტირება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღდგენა

ჯგუფის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ აუცილებელი არ არის გადავადებული საგადასახადო აქტივების რეზერვის შექმნა საანგარიშგებო თარიღისათვის, ვინაიდან სავარაუდოდ მოხდება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სრული აღდგენა. გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულებამ 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად შეადგინა 249 ათასი და 9,429 ათასი ლარი.

4. ახალი და რედაქტირებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიღება

ფასს-ის ცვლილებები რომლებმაც გავლენა იქონია ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე

ქვემოთხსენებული ცვლილებები მიღებულ იქნა მიმდინარე წელს და გავლენა იქონია მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე.

ახალი და შესწორებული სტანდარტები კონსოლიდაციის, ერთიან საქმიანობაზე შეთანხმების, მეკავშირე საწარმოებისა და განმარტებების შესახებ

2011 წლის 1 მაისს გამოიცა ხუთი სტანდარტი კონსოლიდაციის, ერთიან საქმიანობაზე შეთანხმების, მეკავშირე საწარმოებისა და წარდგენების შესახებ, რომელიც, ასევე, მოიცავს ფასს 10 *„კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება"*, ფასს 11 *"ერთობლივი საწარმოები"* ფასს 12 "*სხვა პირებში არსებული წილის განმარტება*", ბასს 27 *"ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება*" (შეიცვალა 2011წ.), ბასს 28 *"ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში*" (შეიცვალა 2011 წ.). აღნიშნული სტანდარტების შემდგომი გამოშვება, შესწორებები ფასს-ებში 10, 11 და 12 მიზნად ისახავდა სტანდარტების თავდაპირველი გამოყენების გარდამავალი ინსტრუქციების განმარტებას. სტანდარტები ფასს 10, ფასს 11, ფასს 12 და ბასს 28 (2011 წ. რედაქციით), ასევე შესწორებები სტანდარტებში ფასს 10, ფასს 11 და ფასს 12 გარდამავალი ინსტრუქციების თაობაზე და ბასს 27 (2011 წ. რედაქციით) ჯგუფზე არ ვრცელდება, რადგან მხოლოდ დამოუკიდებელ ფინანსურ ანგარიშგებას არეგულირებს.

აღნიშნული სტანდარტების გამოყენებას ფინანსურ ანგარიშგებაზე ზეგავლენა არ მოუხდენია.

ფასს 10 "კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების" – ანაცვლებს ბასს 27-ის ("კონსოლიდირებული და დამოუკიდებელი ფინანსური ანგარიშგება") იმ ნაწილს, რომელიც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას ეხება, ასევე და იმკ 12-ის ("კონსოლიდირება - საგანგებო დანიშნულების საწარმოები"). ფასს 10-ის მიხედვით, კონტროლის ერთიანი განმარტება, რომელსაც თან ახლავს გამოყენების ყოვლისმომცველი ინსტრუქცია, ეფუძნება შემდეგს: ა)აქვს თუ არა ინვესტორს გავლენა ინვესტიციის მიმღებზე; b) განიცდის თუ არა ინვესტორი ინვესტიციის მიმღებში ჩადებული ინვესტიციიდან მიღებულ ცვალებად მოგების ზეგავლენას ან აქვს თუ არა უფლებები ამ მოგებაზე და გ) აქვს თუ არა შესაძლებლობა ინვესტორს, გამოიყენოს გავლენა ინვესტიციის მიმღებზე მოგების მოცულობაზე ეფექტის მოსახდენად. შესწორებამდე კონტროლი განისაზღვრებოდა, როგორც კომპანიის ძალაუფლება, ემართა რომელიმე საწარმოს ფინანსური და საოპერაციო პოლიტიკა მისი საქმიანობიდან სარგებლის მიღების მიზნით. ფასს 10-ს დაემატა დამატებითი ინსტრუქცია იმის ასახსნელად, თუ როდის გაჩნია ინვესტორს კონტროლი ინვესტირების ობიექტზე.

ჯგუფზე ვრცელდება ფასს 10-ში მოცემული ის დებულებები, რომლებიც ეხება იმის განსაზღვრას, აქვს თუ არა ინვესტირების ობიექტში 50%-ზე ნაკლები ხმის უფლების მქონე ინვესტორს კონტროლი ამ ობიექტზე.

შესწორება სტანდარტში ფასს 7 "ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტება". აღნიშნული შესწორებით გაიზარდა განმარტების ვალდებულება ფინანსური აქტივების გადაცემასთან დაკავშირებულ გარიგებებზე. მისი მიზანია ფინანსური აქტივების გადაცემისას რისკდამოკიდებულებასთან დაკავშირებით მეტი გამჭვირვალეობის შექმნა.

მიმდინარე წელს ჯგუფს სხვა პირისათვის არ გადაუცია რაიმე ფინანსური აქტივები, რაც გამოიწვევდა აღნიშნული შესწორების გამოყენების აუცილებლობასა და მეტი განმარტების გაკეთების ვალდებულებას გადაცემულ აქტივებთან მიმართებაში.

შესწორება ბასს 1-ში "ფინანსური ანგარიშგების წარმოდგენა" (2011 წ. ივნისი).
ბანკმა ძალაში შესვლამდე (2012 წ. 1 ივლისს დაწყებული ან შემდგომი პერიოდები), წინასწარ გამოიყენა ბასს 1-ის შესწორება "სხვა სრული შემოსავლების ერთეულების წარმოდგენა", რომლის მიხედვით, პირს ევალება, გაზარდოს განმარტების ხარისხი სრული შემოსავლების უწყისში მოცემულ ინფორმაციასთან დაკავშირებით.

აღნიშნული შესწორების მიხედვით, სხვა სრული შემოსავლების უწყისში მოცემული ერთეულები უნდა დაიყოს იმ ერთეულებად, რომელთა შემდგომი რეკლასიფიცირება მოგება-ზარალში არ მოხდება და იმ ერთეულებად, რომელთა შემდგომი რეკლასიფიცირება მოგება-ზარალში მოხდება, იმ შესაბამისი ფასს-ის მიხედვით, რომელთანაც აღნიშნული ერთეულია დაკავშირებული.

ბასს 1-ის აღნიშნული შესწორების გამოყენება არ იწვევს ჯგუფის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების უწყისის ცვლილებას.

ფასს 13 "სამართლიანი ღირებულების გაზომვა". ჯგუფმა ფასს 13 პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. ეს სტანდარტი ერთიან ინსტრუქციას გვთავაზობს სამართლიანი ღირებულების გაზომვისა და ამ პროცესის განმარტებასთან დაკავშირებით. სტანდარტის მოქმედების სპექტრი ფართოა: მისი მოთხოვნები თანაბრად ვრცელდება როგორც საფინანსო, აგრეთვე არასაფინანსო ინსტრუმენტებზე, რომელთა შემთხვევაშიც, სხვა ფასს-ების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების გაზომვა და ამ პროცესის განმარტება აუცილებელი ან ნებადართულია. აღნიშნული არ ეხება აქციაზე დაფუძნებული გადახდის ტრანსაქციებს, რომლებსაც ფასს 2 "აქციებზე დაფუძნებული გადახდა" არეგულირებს, საიჯარო ტრანსაქციებს, რომლებიც ბასს 27-ით "იჯარა" რეგულირდება და გაზომვის იმ შემთხვევებს, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების მსგავსია, თუმცა, ასეთს არ წარმოადგენს (მაგ. წმინდა რეალიზებადი ღირებულება სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების გაზომვის შემთხვევაში, ან ის ღირებულება, რომელიც გაუფასურების შეფასებისას გამოიყენება).

ფასს 13 სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს, როგორც ფასს, რომელსაც პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების გადასაცემად ჩვეულებრივ ტრანსაქციაში ძირითად (ან საუკეთესო ბაზარზე) გაზომვის დღეს მიმდინარე საბაზრო პირობებში. ფასს 13-ის მიხედვით, სამართლიანი ღირებულება არის გასვლის ფასი იმის მიუხედავად, მასზე დაკვირვება პირდაპირ შეიძლება თუ იგი შეფასების სხვა ტექნიკით დგინდება. გარდა ამისა, ფასს 13 განმარტების ვრცელ მოთხოვნებსაც მოიცავს.

ფასს 13 ის მიხედვით, 2013 წ. 1 იანვრიდან იგი პროსპექტიულად უნდა იქნას გამოყენებული. გარდა ამისა, მასში შედის კონკრეტული გარდამავალი დებულებები, რომელთა მიხედვით, განმარტება სტანდარტის პირველ გამოყენებამდე დასრულებულ პერიოდებზე წარმოდგენილ ინფორმაციაზე სავალდებულო არ არის. ფასს 13-ის ამოქმედებას წარმოდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე არსებითი ზეგავლენა არ მოუხდენია.

შესწორება ბასს 1-ში "ფინანსური ანგარიშგების წარმოდგენა" **(2009-2011 წწ ფასს-ების წლიური გაუმჯობესების პროგრამის ნაწილი. გამოქვეყნდა 2012 წ. მაისში)**

ფასს-ების წლიური გაუმჯობესების 2009-2011 წწ ციკლში მოცემულია ფასს-ების რამდენიმე შესწორება. მათგან ბანკზე ვრცელდება ბასს 1-ის რედაქცია იმ ნაწილში, რომელიც წინა პერიოდის დასაწყისისათვის ფინანსური მდგომარეობის უწყისისა (ფინანსური მდგომარეობის მესამე უწყისი) და შესაბამისი შენიშვნების წარმოდგენის ვადებს ეხება. შესწორებების მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის მესამე უწყისის მომზადება საჭიროა, როდესაც (ა) პირი სააღრიცხვო პოლიტიკას რეტროსპექტიულად იყენებს, ან რეტროსპექტიულად აკეთებს ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული კომპონენტის რეკლასიფიცირებას ან ხელახალ აღიარებას და, (ბ) რეტროსპექტიულ გამოყენებას, ხელახალ აღიარებასა თუ რეკლასიფიცირებას არსებითი ზეგავლენა აქვს ფინანსური მდგომარეობის მესამე უწყისში მოცემულ ინფორმაციაზე. შესწორებების მიხედვით, მესამე უწყისში შენიშვნების ჩართვა სავალდებულო არ არის.

ახალი და რედაქტირებული, გამოქვეყნებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ები

ბანკი არ იყენებს შემდეგ ახალ და რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:
ფასს 9 "ფინანსური ინსტრუმენტები"
შესწორება ფასს-ში 9 და ფასს-ში 7: "ფასს 9-ის ძალაში სავალდებულო შესვლის თარიღი და გარდამავალი განმარტებები".[2]
შესწორება ფასს-ში 10, ფასს-ში 12 და ბასს-ში 27 "საინვესტიციო კომპანიები"[1]
შესწორება ბასს-ში 32 "ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთჩათვლა"[1]

[1] ძალაშია 2014 წ. 1 იანვარს ან მანამდე დაწყებული წლიური პერიოდისათვის, ადრეული გამოყენება დაშვებულია.
[2] ძალაშია 2015 წ. 1 იანვარს და მანამდე დაწყებულ წლიურ პერიოდებში, ადრეული გამოყენება დაშვებულია.

ფასს 9 "ფინანსური ინსტრუმენტები". 2009 წ. ნოემბერში გამოქვეყნებული ფასს 9 ახალ მოთხოვნებს აწესებს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და გაზომვის თვალსაზრისით. 2010 წ. ოქტომბერში ფასს-ში 9 შევიდა შესწორება, რომელით ითვალისწინებს მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციის, გაზომვისა და აღიარების გაუქმების თვალსაზრისით.

ფასს 9-ის ძირითადი მოთხოვნები:

- პირი ვალდებულია, ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივი, რომელიც ბასს 39-ის "ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და გაზომვა" თვალთახედვაში ექცევა, შემდგომში გაზომოს ამორტიზებული ან სამართლიანი ღირებულებით. კერძოდ, სავალო ინვესტიციები, რომლებსაც პირი ფლობის ისეთი ბიზნეს მოდელით, რომლის მიზანი საკონტრაქტო ფულადი სახსრების შეკრებაა და რომელთა საკონტრაქტო ფულადი სახსრები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და მის დარჩენილ ნაწილზე დარიცხულ პროცენტს მოიცავს, შემდგომი საანგარიშო პერიოდების ბოლოს გაიზომოს ამორტიზებული ღირებულებით. ყველა სხვა სავალო ინვესტიცია და ინვესტიცია კაპიტალში შემდგომი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს იზომება სამართლიანი ღირებულებით. გარდა ამისა, ფასს 9-ის მიხედვით, პირს შეუძლია შეუქცევადად წარმოადგინოს კაპიტალში ინვესტიციის (არა სავაჭროდ განკუთვნილისა) სამართლიანი ღირებულების რეტროსპექიული ცვლილებები და მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში მხოლოდ დივიდენდური შემოსავლები ასახოს.
- მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით დაფიქსირებული ფინანსური ვალდებულებების გაზომვასთან დაკავშირებით, ფასს 9 ითხოვს, რომ ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ოდენობა წარმოდგენილი იქნეს სხვა სრულ შემოსავლებში,

თუ ვალდეულების საკრედიტო რისკის ცვლილების შედეგების აღიარება სხვა სრულ შემოსავლებში საბუღალტრო შეუსაბამობას შექმნის ან გაზრდის მოგება-ზარალში. ფინანსური ვალდებულების საკრედიტო რისკით გამოწვეული სამართლიანი ღირებულების ცვლილება შემდგომში მოგება-ზარალში არ რეკლასიფიცირდება. ბასს 39-ის მიხედვით, ფინანსური ვალდებულების მოგება-ზარალში დაფიქსირებული სამართლიანი ღირებულების ცვლილების მთლიანი ოდენობა მოგება-ზარალში აისახოს.

ბანკის ხელმძღვანელობის პროგნოზით, მომავალში ფასს 9-ის გამოყენებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს ბანკის ფინანსურ აქტივებთან და ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებით ნაჩვენებ თანხებზე (მაგ. ჯგუფის ინვესტიციები განაღდებად ხელწერილებში, რომლებიც ამჟამად კლასიფიცირდება, როგორც გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები, მომავალში, შემდგომი საანგარიშო პერიოდების ბოლოს გაიზომება სამართლიანი ღირებულებით. ხოლო სამართლიანი ღირებულების ცვლილება აღიარდება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში). თუმცა, დეტალური შემოწმების გარეშე ფასს 9-ის ეფექტზე ადეკვატური მსჯელობა არაგონივრული იქნებოდა.

შესწორებები ბასს-ში 32 "ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთჩათვლა". ბასს 32-ის შესწორება განმარტავს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთჩათვლასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს. კერძოდ, შესწორება გვიხსნის, თუ რა იგულისხმება ფრაზებში "ამჟამად გააჩნია ურთიერთჩათვლის სამართლებრივად აღსრულებადი უფლება" და "ერთდროული რეალიზაცია და ანგარიშსწორება".

ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით, ბასს 32-ის ამ შესწორებების ამოქმედება არ იქონიებს მნიშვნელოვან ზეგავლენას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ბანკს ურთიერთჩასათვლელი ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები არ გააჩნია.

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს:		
ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები:		
გაუფასურებული ფინანსური აქტივები	67,362	36,003
ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ არის გაუფასურებული	2,000	1,909
სულ საპროცენტო შემოსავალი	**69,362**	**37,912**
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე:		
კლიენტებზე გაცემულ სესხები	68,502	36,960
ბანკების მიმართ მოთხოვნები	825	791
საპროცენტო შემოსავალი დაფარვის ვადამდე ფლობილ ინვესტიციებზე	35	161
სულ საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	**69,362**	**37,912**
საპროცენტო ხარჯი მოიცავს:		
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	(10,579)	(8,609)
სულ საპროცენტო ხარჯი	**(10,579)**	**(8,609)**
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებზე მოიცავს:		
სუბორდინირებულ სესხზე	(3,834)	(5,671)
კლიენტების ანგარიშებზე	(6,392)	(1,555)
ბანკების მიმართ ვალდებულებებზე	(353)	(943)
სხვა მოზიდულ სახსრებზე	-	(440)
სულ საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებზე	**(10,579)**	**(8,609)**
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის აღდგენამდე/(ხარჯამდე)	**58,783**	**29,303**

6. გაუფასურების დანაკარგებისა და სხვა რეზერვები

გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე მოიცავს:

	კლიენტებზე გაცემული სესხები
იანვარი 1, 2012	**132,747**
რეზერვის დამატებითი ხარჯის აღიარება	(2,907)
აქტივების ჩამოწერა	(111,143)
დეკემბერი 31, 2012	**18,697**
რეზერვის ხარჯის აღდგენა	(39,218)
აქტივების ჩამოწერა	(8,720)
ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა	66,676
დეკემბერი 31, 2013	**35,435**

სხვა რეზერვების მოძრაობა შეადგენს:

	სხვა აქტივები	გარანტიები	სულ
იანვარი 1, 2012	**-**	**384**	**384**
რეზერვის აღდგენა	-		(56)
დეკემბერი 31, 2012	**-**	**328**	**328**
დამატებითი რეზერვის ხარჯის აღიარება	3,559	69	3,627
რეზერვის ხარჯის აღდგენა	(29)	-	(29)
დეკემბერი 31, 2013	**3,530**	**397**	**3,927**

7. წმინდა მოგება/(ზარალი) მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე

წმინდა მოგება/(ზარალი) მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე შეადგენს:

	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
წმინდა მოგება/(ზარალი) მოგებასა და ზარალში თავდაპირველად რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებზე შეადგენს:		
რეალიზებული მოგება სავაჭრო ოპერაციებზე	51,439	23,406
რეალიზებული ზარალი სავაჭრო ოპერაციებზე	(39,664)	(24,491)
სულ წმინდა მოგება/(ზარალი) მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებზე	**11,775**	**(1,085)**

8. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე

წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოიცავს:

	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
კონვერტაცია, წმინდა	2,914	2,100
არარეალიზებული საკურსო სხვაობა, წმინდა	1,173	209
სულ წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებზე	**4,087**	**2,309**

9. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს:

	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საკომისიო შემოსავლები:		
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	2,124	1,791
ანგარიშსწორება	790	716
დოკუმენტური ოპერაციები	555	543
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	341	218
უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები	-	1
სხვა	93	17
სულ საკომისიო შემოსავლები	**3,903**	**3,286**
საკომისიო ხარჯები:		
პლასტიკური ბარათებით მომსახურება	(2,268)	(1,786)
დოკუმენტური ოპერაციები	(395)	(395)
ანგარიშსწორება	(236)	(196)
აკრედიტივები	(543)	(26)
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	-	(12)
სხვა	(72)	(41)
სულ საკომისიო ხარჯები	**(3,514)**	**(2,456)**

10. სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავალი მოიცავს:

	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დაზღვევის პრემია	(1,380)	(2,036)
შემოსავალი დასაკუთრებული აქტივების რეალიზაციიდან	834	5
მიღებული ჯარიმები და საურავები	165	18
იურიდიული შემოსავალი	-	73
სხვა	1,096	817
სულ სხვა შემოსავალი/(ხარჯი)	**715**	**(1,123)**

11. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ქველმოქმედება და სპონსორობა	9,737	26
ხელფასები და პრემიები	8,824	9,208
საოპერაციო იჯარა	1,741	1,641
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,572	1,518
კომუნიკაციის ხარჯები	847	868
დაცვის ხარჯები	708	670
საფოსტო ხარჯები	353	343
ძირითადი საშუალებების შეკეთების ხარჯები	282	85
პროფესიული მომსახურება	271	361
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	245	160
კომუნალური ხარჯები	202	213
სარეკლამო ხარჯები	147	311
წარმომადგენლობითი ხარჯები	130	87
მივლინების ხარჯები	75	53
ტრეინინგის ხარჯები	37	13
სხვა ხარჯები	1,566	2,282
სულ საოპერაციო ხარჯები	**26,737**	**17,839**

ქველმოქმედებისა და სპონსორობის ხარჯები წარმოადგენს რეგისტრირებული საქველმოქმედო ორგანიზაციებისთვის გადახდილ თანხებს 9,737 ათასი და 26 ათასი ლარის ოდენობით 2013 და 2012 წლებისათვის, შესაბამისად.

12. მოგების გადასახადი

ჯგუფი საგადასახადო ანგარიშგებას აწარმოებს საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც განსხვავდება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისაგან.

გარკვეული ხარჯების არასაგადასახადო მიზნით გამოქვითვისა და გადასახადისაგან გათავისუფლებული შემოსავლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი მუდმივად ექვემდებარება საგადასახადო განსხვავებებს.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას და საგადასახადო მიზნებისათვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების წმინდა საგადასახადო ეფექტებს. 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დროებითი სხვაობები ძირითადად დაკავშირებულია შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარების განსხვავებულ მეთოდებთან და გარკვეული აქტივების აღრიცხულ ღირებულებასთან.

მონაცემების შეჯამებისას გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს კორპორატიულ გადასახადს 15%-იანი განაკვეთით, რომელსაც საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე კორპორატიული საწარმოები იხდიან საგადასახადო მოგებაზე.

დროებითი სხვაობები 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(3,370)	(255)
ძირითადი საშუალებები	(843)	(840)
სადაზღვევო რეზერვი	(335)	50
სხვა აქტივები	(82)	(84)
სხვა ვალდებულებები	(2)	(2)
სხვა აქტივების რეზერვები	756	89
სუბორდინირებული სესხი	366	42
წმინდა გადავადებული საგადასახადო (ვალდებულება) კანონით განსაზღვრული საგადასახადო განაკვეთით (15%)	(3,510)	(1,000)
ზარალის გადმოტანა მომავალ პერიოდში	583	10,429
წმინდა გადავადებული საგადასახადო (ვალდებულება)/აქტივი	**(2,927)**	**9,429**

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შედარების სხვაობები 2013 და 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის, აიხსნება შემდეგნაირად:

	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
მოგება მოგების გადასახადამდე	85,078	15,358
გადასახადი კანონით განსაზღვრული საგადასახადო განაკვეთით (15%)	12,762	2,304
უღიარებელი ადავადებული საგადასახადო აქტივი	382	-
მუდმივი ცვლილებები	258	34
მოგების გადასახადის ხარჯი	**13,402**	**2,338**
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	1,048	-
მიმდინარე წელს აღიარებული გადავადებული გადასახადის ხარჯი	12,356	2,338
მოგების გადასახადის ხარჯი	**13,402**	**2,338**

გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი/(ვალდებულება)	**2013**	**2012**
იანვარი 1 – გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	**9,429**	**11,767**
კონსოლიდირებულ მოგებასა და ზარალში ასახული გადავადებული მოგების გადასახადის ნაშთების ცვლილება	(12,356)	(2,338)
დეკემბერი 31 – გადავადებული გადასახადის (ვალდებულებები)/აქტივები	**(2,927)**	**9,429**

13. ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში ("სებ")

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
ული	12,659	12,380
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში ("სებ")	25,127	4,310
სულ ფული და ნაშთები სებ-ში	**37,786**	**16,690**

2013 და 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები მოიცავს მინიმალურ სავალდებულო დეპოზიტს საქართველოს ეროვნულ ბანკში ("სებ") 20,395 ათასი და 6,170 ათასი ლარის ოდენობით. ჯგუფი ვალდებულია, მუდმივად ქონდეს მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტი სებ-ში.

ფული და ფულის ექვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მიზნებისათვის შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	37,786	16,690
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	68,650	62,620
	106,436	79,310
გამოკლებული: სავალდებულო მინიმალური დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	(20,395)	(6,170)
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	**86,041**	**73,140**

14. მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები

მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
გასაყიდად განკუთვნილი ფინანსური აქტივები:		
კაპიტალის ფასიანი ქაღალდები	23,785	10,845
სულ მოგებასა-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	**23,785**	**10,845**

ჯგუფი საკრედიტო რისკით გამოწვეულ რეალური ღირებულების ცვლილებებს აფასებს რეალური ღირებულების იმ ცვლილების თანხის დადგენით, რომელიც არ არის გამოწვეული საბაზრო ცვლილებებით, რომლებიც საბაზრო რისკის წარმოქმნის საფუძველს წარმოადგენს.

15. მოთხოვნები ბანკების მიმართ

მოთხოვნები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
ვადიანი დეპოზიტები	50,719	64,337
საკორესპონდენტო ანგარიშები	28,502	4,603
სულ მოთხოვნები ბანკების მიმართ	**79,221**	**68,940**

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოთხოვნები ბანკების მიმართ მოიცავს დარიცხულ პროცენტს და შეადგენს 18 ათას და 2 ათას ლარს, შესაბამისად.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნია ბალანსი მოთხოვნებში ბანკების მიმართ, რომელთა ნაშთი აღემატება ჯგუფის კაპიტალის 10 პროცენტს.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკების მიმართ მოთხოვნები მოიცავს საგარანტიო დეპოზიტებს, რომლებიც ჯგუფმა პლასტიკური ბარათების საშუალებით ოპერაციების განხორციელებისათვის განათავსა შეადგენს 1,389 ათას და 6,296 ათასი ლარს, შესაბამისად.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მაქსიმალურმა საკრედიტო რისკდამოკიდებულებამ ბანკების მიმართ მოთხოვნებზე შეადგინა 79,221 ათასი და 68,940 ათასი ლარი, შესაბამისად.

16. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
კლიენტებზე გაცემული სესხები	423,358	258,815
დარიცხული პროცენტი	8,374	22,030
	431,732	280,845
გამოკლებული: შესაძლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი	(35,435)	(18,697)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	**396,297**	**262,148**

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა მოცემულია მე-6 შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებას მიღებული უზრუნველყოფის მიხედვით:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
სესხები უზრუნველყოფილი უძრავი ქონებით, მოწყობილობით და სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობებით	372,382	250,399
სესხები უზრუნველყოფილი ფულადი სახსრებით	253	170
სხვა უზრუნველყოფა	3,081	8,542
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	20,581	3,037
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	**396,297**	**262,148**

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
ანალიზი დარგების მიხედვით:		
მშენებლობა	143,589	88,760
ვაჭრობა და მომსახურება	128,149	95,606
სამთო მრეწველობა და მეტალურგია	52,394	32,795
ფიზიკური პირები	46,916	43,966
სოფლის მეურნეობა	8,867	270
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	479	256
ენერგეტიკა	1,925	189
სხვა	13,978	306
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	**396,297**	**262,148**

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის ჯგუფმა მიიღო ფინანსური და არაფინანსური აქტივები უზრუნველყოფის დასაკუთრების შედეგად. 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის სხვა აქტივების ჯგუფმა შესაბამისად მოიცვა ამგვარი აქტივები 33,379 ათასი და 28,230 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად (შენიშვნა №19).

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები მოიცავს შემდეგ პროდუქტებს:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
სამომხმარებლო სესხები	7,094	29,353
იპოთეკური სესხები	37,959	11,628
სხვა	3,710	2,985
	48,763	43,966
გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(1,847)	(1,120)
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	**46,916**	**42,846**

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფიზიკურ პირებზე გაცემულ სესხებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვმა შეადგინა, შესაბამისად, 1,847 ათასი და 1,120 ათასი ლარი.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული მიმდინარე სესხების საკრედიტო ხარისხი შემდეგნაირად გამოიყურება:

2013 წ. 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	გაუფასურებ-ის რეზერვი	წმინდა სესხები	გაუფასურებ-ის რეზერვის ფარდობა მთლიან სესხებთან
ჯგუფურად შეფასებული				
ვადაგადაუცილებელი	270,700	6,687	264,013	2%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	1,062	16	1,046	2%
31-60 დღე	398	6	392	2%
61-90 დღე	498	7	491	1%
91-180 დღე	201	3	198	1%
180 დღეზე მეტი	726	28	698	4%
სულ ჯგუფურად შეფასებული ერთეულები	**273,585**	**6,747**	**266,838**	**2%**

ინდივიდუალურად შეფასებული				
ვადაგადაუცილებელი	100,733	8,954	91,779	9%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	12,505	11,068	1,437	89%
31-60 დღე	-	-	-	0%
61-90 დღე	488	22	466	5%
91-180 დღე	556	29	527	5%
180 დღეზე მეტი	36,075	8,615	27,460	24%
სულ ინდივიდუალურად შეფასებული ერთეულები	**150,357**	**28,688**	**121,669**	**19%**
სულ კლიენტებზე გაცემული	**423,942**	**35,435**	**388,507**	**8%**

2012 წ. 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	გაუფასურებ-ის რეზერვი	წმინდა სესხები	გაუფასურებ -ის რეზერვის ფარდობა მთლიან სესხებთან
ჯგუფურად შეფასებული				
ვადაგადაუცილებელი	160,626	1,092	159,534	1%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	4,387	5	4,382	0%
31-60 დღე	536	5	531	1%
61-90 დღე	-	-	-	0%
91-180 დღე	2	-	2	0%
180 დღეზე მეტი	2,828	4	2,823	0%
სულ ჯგუფურად შეფასებული ერთეულები	**168,379**	**1,107**	**167,272**	1%
ინდივიდუალურად შეფასებული				
ვადაგადაუცილებელი	33,449	6,502	26,947	19%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	159	46	113	29%
31-60 დღე	2,271	272	1,999	12%
61-90 დღე	176	16	160	9%
91-180 დღე	8,640	751	7,889	9%
180 დღეზე მეტი	57,027	10,003	47,024	18%
სულ ინდივიდუალურად შეფასებული ერთეულები	**101,722**	**17,590**	**84,132**	17%
სულ კლიენტებზე გაცემული	270,101	18,697	251,404	7%

	დეკემბერი 31,2013			დეკემბერი 31,2012		
	საბალ-ანსო ღირებუ ლება რეზერვის შექმნამდე	გაუფას -ურების დანაკარ-გის რეზერვი	საბალან -სო ღირებუ ლება	საბალან-სო ღირებუ-ლება რეზერვ-ის შექმნა-მდე	გაუფას ურების დანაკარ გის რეზერვი	საბალანსო ღირებულე-ბა
ინდივიდუალურ-ად გაუფასურებული კლიენტებზე გაცემული სესხები	150,357	28,688	121,669	101,722	17,590	84,132
კოლექტიურად გაუფასურებული კლიენტებზე გაცემული სესხები	273,585	6,747	266,838	168,379	1,107	167,272
არა გაუფასურებული სესხები	7,790	-	7,790	10,744	-	10,744
სულ	431,732	35,435	396,296	280,845	18,697	262,148

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფმა ორ კლიენტზე სესხის სახით გასცა შესაბამისად 31,841 ათასი და 25,422 ათასი ლარი, რაც აღემატება ჯგუფის კაპიტალის 10%-ს.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მაქსიმალურმა საკრედიტო რისკდამოკიდებულებამ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე შეადგინა 396,297 ათასი და 262,148 ათასი ლარი შესაბამისად.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების შესაბამისად 99% და 100% გაიცა საქართველოში მოღვაწე კომპანიებზე, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან გეოგრაფიულ კონცენტრაციას ერთ რეგიონში.

17. დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

	დეკემბერი 31, 2013		დეკემბერი 31, 2012	
	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სადეპოზიტო სერტიფიკატები	3.85% - 4.00%	6,000		-
გამოკლებული დისკონტი		(54)		-
სულ დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები		**5,946**		**-**

18. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები მოიცავს:

	შენობები და სხვა უძრავი ქონება	ავეჯი და საოფისე მოწყობილობები	კომპიუტერები და საოფისე მოწყობილობება	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება და სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება						
იანვარი 1, 2012	**8,913**	**5,064**	**2,952**	**1,612**	**175**	**18,716**
შესყიდვა	-	108	254	11	4	377
გადატანა	-	-	-	-	-	-
რეალიზაცია	-	(50)	(153)	(142)	(46)	(391)
დეკემბერი 31, 2012	**8,913**	**5,122**	**3,053**	**1,481**	**133**	**18,702**
შესყიდვა	-	243	203	68	987	1,501
გადატანა	-	-	-	-	-	-
რეალიზაცია	-	(22)	(179)	(3)	(280)	(484)
დეკემბერი 31, 2013	**8,913**	**5,343**	**3,077**	**1,546**	**840**	**19,719**
დაგროვილი ცვეთა						
იანვარი 1, 2012	**693**	**2,629**	**1,716**	**717**	**-**	**5,755**
ცვეთის დარიცხვა	229	518	341	176	-	1,264
შემცირება რეალიზაციის შედეგად	-	(49)	(149)	(69)	-	(267)
დეკემბერი 31, 2012	**922**	**3,098**	**1,908**	**824**	**-**	**6,752**
ცვეთის დარიცხვა	228	467	337	181	-	1,213
შემცირება რეალიზაციის შედეგად	-	(22)	(162)	(2)	-	(186)
დეკემბერი 31, 2013	**1,150**	**3,543**	**2,083**	**1,003**	**-**	**7,779**
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
დეკემბერი 31, 2013	**7,763**	**1,800**	**994**	**543**	**840**	**11,940**
დეკემბერი 31, 2012	**7,991**	**2,024**	**1,145**	**657**	**133**	**11,950**

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ცვეთას სრულად დაქვემდებარებული ძირითადი საშუალებები შეადგენდა 2,017 ათას და 1,557 ათას ლარს, შესაბამისად.

19. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
სხვა ფინანსური აქტივები:		
დებიტორული დავალიანება	851	2,747
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	**851**	**2,747**
სხვა არაფინანსური აქტივები:		
გირაოში დარჩენილი ქონება, რეზერვის ხარჯის გათვალისწინებით	33,379	28,230
არამატერიალური აქტივები	2,245	2,384
საგადასახადო ანგარიშსწორება, მოგების გადასახადის გარდა	1,815	1,947
სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები	454	454
მოთხოვნები	285	269
სხვა	71	439
სულ სხვა აქტივები	**39,100**	**36,470**

გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა სხვა აქტივებზე 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შენიშვნაში №6.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადაცემული აქტივები მოიცავს მიწასა და შენობებს 33,379 ათასი და 28,230 ათასი ლარის ოდენობით, რომლებიც ფასდება შემდეგ ღირებულებებს შორის უმცირესით: საბალანსო ღირებულება და რეალური ღირებულება გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით. 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილი გადაცემული აქტივები გადაფასდა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ. მეორე მხრივ აქტივებისათვის რომელიც უკვე არსებობდა, დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ მომზადებულმა მოხსენებამ აჩვენება, რომ ბაზარზე ფასები არ შეცვლილა ორი მომდევნო წლის განმავლობაში. პირდაპირი გაყიდვების შედარების მეთოდი იქნა გამოყენებული რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

	არამატერიალური აქტივები
თვითღირებულება	
იანვარი 1, 2012	**2,553**
შესყიდვა	1,009
რეალიზაცია	(36)
დეკემბერი 31, 2012	**3,526**
შესყიდვა	220
რეალიზაცია	(126)
დეკემბერი 31, 2013	**3,620**
დაგროვილი ამორტიზაცია	
იანვარი 1, 2012	**924**
წლის დარიცხვა	254
შემცირება რეალიზაციის შედეგად	(36)
დეკემბერი 31, 2012	**1,142**
წლის დარიცხვა	359
შემცირება რეალიზაციის შედეგად	(126)
დეკემბერი 31, 2013	**1,375**
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
დეკემბერი 31, 2013	**2,245**
დეკემბერი 31, 2012	**2,384**

20. ვალდებულებები ბანკების მიმართ

ვალდებულებები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
სხვა ბანკების საკორესპოდენტო ანგარიშები	182	87
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი	2,550	7,527
ბანკების დეპოზიტები	12,161	-
სხვა საფინანსო ინსტიტუტებიდან მიღებული სესხები	17,363	-
სულ ვალდებულებები ბანკების მიმართ	**32,256**	**7,614**

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკების მიმართ ვალდებულებებში შესული დარიცხული საპროცენტო ხარჯი შეადგენდა 77 ათას და 194 ათას ლარს, შესაბამისად.

ჯგუფი ვალდებულია, ბანკების მიმართ ზემოთ ხსენებულ ვალდებულებებთან მიმართებაში შეესაბამებოდეს ფინანსურ კოეფიციენტებს. ეს კოეფიციენტები მოიცავს ფიქსირებულ კოეფიციენტებს, სესხისა და კაპიტალის კოეფიციენტებს და სხვა ფინანსურ კოეფიციენტებს. 2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკმა დაარღვია ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის მიერ დაწესებული შემდეგი კოეფიციენტი – ერთი პირი, სულ დაკავშირებული მხარეები, უმოქმედო სესხები - სესხზე დანაკარგების რეზერვი და 20 უმსხვილესი რისკდამოკიდებულება. ბასს 1 "ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა" მიხედვით მენეჯმენტმა EBRD-ისგან მიღებული სახსრების კლასიფიცირება მოახდინა მიმდინარე ვალდებულებად რომელიც წარმოდგენილია შენიშვნა 26-ში, 1 თვემდე სიმწიფის კატეგორიის ლიკვიდურობის რისკების მართვის გამჟღავნების მიზნებისათვის.

21. კლიენტების ანგარიშები

კლიენტების ანგარიშები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
ვადიანი დეპოზიტები	105,914	24,939
მოთხოვნამდე ანგარიშები	70,872	41,684
სულ კლიენტების ანგარიშები	**176,786**	**66,623**

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების ანგარიშები მოიცავს დარიცხულ საპროცენტო ხარჯებს 1,927 ათასი და 507 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების ანგარიშებმა შეადგინა 6,082 ათასი და 84 ათასი ლარი შესაბამისად, რაც წარმოადგენდა ჯგუფის მიერ გამოშვებული გარანტიების უზრუნველყოფას.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების ანგარიშებზე ვალდებულებებმა ათი და ცხრა კლიენტის მიმართ შეადგინა 66,392 ათასი და 18,471 ათასი ლარი (კლიენტების ანგარიშების 38% და 28%) შესაბამისად, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
ანალიზი დარგების /კლიენტების ტიპების მიხედვით:		
ფიზიკური პირები	71,025	42,575
ვაჭრობა და მომსახურება	43,557	12,675
სოფლის მეურნეობა	14,038	171
მშენებლობა	6,207	964
მრეწველობა	3,648	1,125
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	1,174	243
ენერგეტიკა	70	97
სხვა	37,067	8,773
სულ კლიენტების ანგარიშები	**176,786**	**66,623**

22. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:		
კრედიტორული დავალიანება	18	-
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	18	-
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები:		
სადაზღვევო რეზერვები	723	2,409
სადაზღვევო მოთხოვნის გადახდა	643	101
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	2	6
სხვა	742	227
სულ სხვა ვალდებულებები	**2,128**	**2,743**

23. სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი მოიცავს:

	ვალუტა	დაფარვის ვადა	საპროცენტო განაკვეთი %	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31-მარტი-26	2%	38,027	34,167
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31-მარტი-26	2%	12,413	11,264
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	15-თებერვალი-23	2%	12,322	-
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	28-დეკემბერი-21	5%	-	4,972
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	22-ივნისი-14	5%	-	16,574
				62,762	66,977
შპს ინტერ კონსალტინგ პლიუსი	აშშ დოლარი	17-ოქტომბერი-25	5%	12,159	11,602
შპს ინტერ კონსალტინგ პლიუსი	აშშ დოლარი	2-ოქტომბერი-19	5%	8,685	8,286
შპს ინტერ კონსალტინგ პლიუსი	აშშ დოლარი	22-ივნისი-14	5%	-	16,574
				20,844	36,462
შპს ქართული ჰოლდინგი	აშშ დოლარი	22 -ივნისი -19	5%	17,370	16,574
				17,370	16,574
სულ სუბორდინირებული სესხი				**100,976**	**120,013**

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სუბორდინირებულმა სესხში შესულმა დარიცხულმა საპროცენტო ხარჯმა შეადგინა 2,353 ათასი და 193 ათასი ლარი შესაბამისად.

ჯგუფის ლიკვიდაციის, ან გაკოტრების შემთხვევაში ამ სესხის გადახდა განხორციელდება ჯგუფის მიერ სხვა კრედიტორებისათვის ვალდებულებების დაფარვის შემდგომ.

2011 წლის 31 მარტსა და 13 დეკემბერს, ასევე 2013 წლის 15 თებერვალს ჯგუფმა გააფორმა ხელშეკრულება სუბორდინირებული სესხის თაობაზე შპს ფინ სერვისი XXI-სთან. სესხის ვადა იწურება 2026 წლის 31 მარტს (გაიცა 2011 წელს) და 2023 წლის 15 თებერვალს (გაიცა 2013 წელს). ხელშეკრულების თანახმად სესხი კონვერტირდება კაპიტალში დაფარვის ვადის ბოლოს. საპროცენტო სარგებლის გადახდა ხორციელდება თვიურად/კვარტალურად, თავდაპირველი ნომინალური განაკვეთით – 2 პროცენტი. სესხის აღიარებისას საბაზრო განაკვეთი 2011 წელს გაცემულ სესხზე იყო 5%, ხოლო 2013 წელს გაცემულ სესხზე - 6.4%.

კონვერტირებადი სესხები მოიცავს ორ კომპონენტს: ვალდებულებისა და სააქციო კაპიტალის ელემენტებს. სააქციო კაპიტალის ელემენტები წარმოდგენილია "საემისიო კაპიტალიში". ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულებისათვის თავდაპირველი აღიარებისას იყო 5.05%; 5.26% და 6.34%, შესაბამისად.

	ლარი
სესხის გაცემიდან მიღებული შემოსავალი	84,598
ვალდებულება გაცემის თარიღისათვის	(58,208)
კაპიტალის ნაწილი	**26,390**
ვალდებულება გაცემის თარიღისათვის	58,208
საპროცენტო ხარჯი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისათვის 5.05; 5.26 და 3.67	7,827
გამოკლებული: გადახდილი პროცენტი	(3,273)
ვალდებულება 31/12/2013-ის მდგომარეობით	**62,762**

24. სხვა მოზიდული სახსრები

	ვალუტა	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი %	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
ამორტიზებული ღირებულებით:					
სესხი ფიზიკური პირისგან	ლარი	19/10/2015	3%	-	40,000
დარიცხული პროცენტი	ლარი			-	40
სულ სხვა მოზიდული სახსრები				**-**	**40,040**

2012 წლის 19 ოქტომბერს ბანკის ყოფილმა საბოლოო მფლობელმა ბიძინა ივანიშვილმა გასცა სესხი ბანკზე 80 მილიონი ლარის ოდენობით 3%-იანი საპროცენტო განაკვეთით 2015 წლის 19 ოქტომბერისათვის დაფარვის პირობით. ძირითადი თანხა თანდათან დაიფარა წლის ბოლომდე და ვალდებულება 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 40 მილიონ ლარს. 2013 წლის 1 თებერვალს სესხი სრულად დაიფარა.

25. სააქციო კაპიტალი

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 114,430 და 92,850 ჩვეულებრივი აქციისგან, ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი.

ჯგუფის სააქციო კაპიტალი მოიცავს შემდეგ აქციებს:

	საქციო კაპიტალის წილი'000
ჩვეულებრივი აქციები	
იანვარი 1, 2012	**81,196**
აქციების გამოშვება	11,654
დეკემბერი 31, 2012	**92,850**
აქციების გამოშვება	21,580
დეკემბერი 31, 2013	**114,430**

26. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ხდება ფინანსური ინსტრუმენტების გარე-საბალანსო რისკების მონაწილე. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში.

ჯგუფი არასაბალანსო ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც იყენებს საბალანსო ოპერაციებში.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს გააჩნდა პირობით ვალდებულებებზე დანაკარგების რეზერვის ხარჯი 396 ათასი და 328 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით პირობითი ვალდებულებები შეადგენდა:

	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები		
გაცემული გარანტიები და სხვა ვალდებულები	23,282	16,251
აკრედიტივები და სხვა გარიგებებთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულებები	20,780	7,319
სასესხო და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	8,579	4,614
სულ პირობითი და საკრედიტო ვალდებულებები	**52,641**	**28,184**

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხაზის ლიმიტის გაზრდა მტკიცდება ჯგუფის მიერ თითოეული შემთხვევის განხილვის საფუძველზე და დამოკიდებულია მსესხებელის ფინანსურ მდგომარეობაზე, სესხის მომსახურებასა და სხვა პირობებზე. 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი სახის გამოუყენებელმა საკრედიტო ხაზებმა შეადგინა 8,579 ათასი და 4,614 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე – 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნდა არსებითი ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე.

ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე – 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნდა არსებითი სალიზინგო ვალდებულებები.

სასამართლო დავები – პერიოდულად და ბიზნესის ჩვეული მსვლელობისას ჯგუფი პრეტენზიებს იღებდა საკუთარი კლიენტებისა და კონტრაგენტებისაგან. ხელმძღვანელობის

აზრით რაიმე არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და შესაბამისად წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანარიშგებაში არ გათვალისწინებულა არანაირი რეზერვის ხარჯი.

გადასახადები – საქართველოს კომერციულ და საგადასახადო კანონმდებლობაში ისეთი მუხლების არსებობის გამო, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი და ასევე საგადასახადო ორგანოების მიერ მიღებული პრაქტიკიდან გამომდინარე ჯგუფის საქმიანობისას შემთხვევითი დასკვნების გაკეთებისას იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ბიზნეს საქმიანობის თავისებურად განსჯას არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, ჯგუფს შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაში, გაუფასურების და დანაკარგების რეზერვის ხარჯის დადგენასთან მიმართებაში. ასეთი უზუსტობა დამატებით შეიძლება უკავშირდებოდეს კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების დანაკარგების რეზერვისა და რეზერვის აღდგენაში დროებითი სხვაობების შეფასებას და დასაბეგრი მოგების შემცირებას. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ შეასრულეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადების გადახდა და რომ დამატებითი რეზერვების შექმნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო.

საოპერაციო გარემო – ჯგუფი ძირითადად საქართველოში საქმიანობს. მარეგულირებელი კანონმდებლობა, რომელიც ბიზნეს-გარემოზე ახდენს ზემოქმედებას, სწრაფად იცვლება. პოლიტიკური სიტუაციისა და ბიზნეს-გარემოს უარყოფითმა ცვლილებამ შეიძლება რისკის ქვეშ დააყენოს ჯგუფის აქტივები და საქმიანობა.

საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი ხასიათდება ისეთი რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით. როგორც წარსულში ხდებოდა, რეალურ, ან მოსალოდნელ ფინანსურ პრობლემებს, ან განვითარებად ეკონომიკაში ინვესტიციების ჩადებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი რისკების ზრდას შეეძლო უარყოფითად ემოქმედა საქართველოში საინვესტიციო კლიმატზე და ზოგადად საქართველოს ეკონომიკაზე.

შედეგად, წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, კვლავ ექვემდებარება სწრაფ ცვლილებებს. საქართველოში საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი, და სხვა კანონიერი და ფისკალური დაბრკოლებები სირთულეებს უქმნის საქართველოში ამჟამად მომუშავე საწარმოებს. საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფისკალურ და ფულადი ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, რეგულირების და პოლიტიკური განვითარების პარალელურად.

გლობალურმა ფინანსურმა არეულობამ, რომელმაც უარყოფითი გავლენა მოახდინა საქართველოს კაპიტალისა და საკრედიტო ბაზრებზე 2009 და 2010 წლებში ჩაიარა და 2011 და 2012 წლიდან საქართველოს ეკონომიკამ ზრდა დაიწყო. თუმცა, ისევ არსებობს არსებითი ეკონომიური გაურკვევლობა. გლობალურ ფინანსურ სისტემაში არსებულმა სისტემური რისკებით გამოწვეულმა უარყოფითმა ცვლილებებმა, მათ შორის საკრედიტო გარემოს შეზღუდვამ შეიძლება შეანელოს ან ხელი შეუშალოს ეკონომიკის განვითარებას საქართველოში, უარყოფითად იმოქმედოს კაპიტალის ხელმისაწვდომობაზე და ღირებულებაზე კომპანიისთვის და უფრო ზოგადად მის საქმიანობაზე, ოპერაციების შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობასა და პერსპექტივებზე.

საპენსიო გეგმები – თანამშრომლები პენსიას საქართველოს მთავრობისაგან იღებენ საქართველოს კანონმდებლობისა და ნორმების შესაბამისად. 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნდა დამატებითი საპენსიო, პენსიაზე გასვლის შემდგომ ჯანმრთელობის დაზღვევის ვალდებულება, ან საპენსიო კრედიტები არსებულ ან ყოფილ თანამშრომლებზე.

27. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

ოპერაციები ბანკსა და შვილობილ კომპანიებს შორის, რომლებიც ბანკის დაკავშირებულ მხარეებს წარმოადგენენ, ამოღებულ იქნა კონსოლიდაციის დროს და ანგარიშში წარმოდგენილი არ არის. გარიგებები ბანკსა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის წარმოდგენილია ქვემოთ:

	დეკემბერი 31, 2013		დეკემბერი 31, 2012	
	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	კატეგორია კონსოლიდირებ-ული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირე-ბული მხარეების ნაშთები	კატეგორია კონსოლიდირებ-ული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
კლიენტებზე გაცემული სესხები	34,962	431,732	55,035	280,845
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	34,538		55,035	
- *უმაღლესი ხელმძღვანელობა*	424		-	
გაუფასურების რეზერვის ხარჯი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	(1,107)	(35,435)	(163)	(18,697)
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	(1,103)		(163)	
- *უმაღლესი ხელმძღვანელობა*	(4)		-	
კლიენტების ანგარიშები	14,901	176,786	16,410	66,623
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	14,853		16,410	
- *უმაღლესი ხელმძღვანელობა*	48		-	
სხვა მოზიდული სახსრები	-	-	40,040	40,040
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	-		40,040	
სუბორდინირებული სესხი	100,976	100,976	120,013	120,013
- *აქციონერები*	100,976		120,013	
აკრედიტივები და პირობით ვალდებულებებთან დაკავშირებული სხვა ოპერაციები	8,197	20,780	645	7,319
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	8,197		620	
- *აქციონერები*	-		25	
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ვალდებულებები	550	23,282	-	16,251
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	550		-	

დირექტორებისა და უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2013		დეკემბერი 31, 2012	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	კატეგორია კონსოლიდირებ-ული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	ტრანზაქციები დაკავშირებუ ლ მხარეებთან	კატეგორია კონსოლიდირებ-ული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება:				
- *თანამშრომელთა მოკლევადიანი ანაზღაურება*	699	8,824	723	9,208

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში მოიცავს შემდეგ თანხებს, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების შედეგად წარმოიშვა:

	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ტრანზაქციები დაკავში-რებულ მხარეებთან	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის კატეგორია კონსოლიდირებ ული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ტრანზაქციები დაკავში-რებულ მხარეებთან	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის კატეგორია კონსოლიდირებ ული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
საპროცენტო შემოსავალი	7,622	69,362	3,164	37,912
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	7,580		3,164	
- *უმაღლესი ხელმძღვანელობა*	42		-	
საპროცენტო ხარჯი	118	(10,579)	(578)	(8,609)
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	118		(578)	
საკომისიო შემოსავალი	246	3,903	233	3,286
- *აქციონერები*	-		17	
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	246		216	
საქველმოქმედო ხარჯი	(9,737)	(9,737)	(26)	(26)
- საქველმოქმედო ხარჯი	(9,737)		(26)	

28. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფასს-ის მიხედვით, რეალური ღირებულება არის ფასი, რომელსაც პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების გადაცემისას გაზომვის დღეს ბაზრის მონაწილეთა შორის განხორციელებულ ტრანზაქციაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების გამოთვლა და განმარტება ხდება სტანდარტების: ფასს 7 "ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტება" და ბასს 39 "ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და გაზომვა" შესაბამისად. ფასს-ის მიხედვით, რეალური ღირებულება არის ფასი, რომელსაც პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების გადაცემისას გაზომვის დღეს ბაზრის მონაწილეთა შორის განხორციელებულ ტრანსაქციაში.

ჯგუფმა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება განსაზღვრა არსებული საბაზრო ინფორმაციისა და შეფასების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. თუმცა, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისა და რეალური ღირებულების დასადგენად გარკვეული განსჯაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ამჟღავნებს განვითარებადი ბაზრის გარკვეულ მახასიათებლებს და ეკონომიკური პირობები ფინანსური ბაზრების ბრუნვას გარკვეულწილად ზღუდავს. ზოგჯერ ბაზარზე კოტირებული ფასები მოძველებულია ან ასახავს იძულებითი გაყიდვის ტრანზაქციების მონაცემებს და შესაბამისად, ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების წარმოსადგენად არ გამოდგება.

ხელმძღვანელობამ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების დასადგენად მის ხელთ არსებული ყველა საბაზრო ინფორმაცია გამოიყენა.

ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში - ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, რომელიც მათ მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთანაა მიახლოებული.

მოთხოვნები ბანკების მიმართ - მოთხოვნები ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, რომელიც მათ მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთანაა მიახლოებული.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხები და მოთხოვნები - ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების გამოთვლილი რეალური ღირებულება ეფუძნება იმ გამოთვლილ სამომავლო ფულადი სახსრების მოძრაობას, რომლის მიღებასაც ჯგუფი ვარაუდობს და რომლებიც დისკონტირებულია დაფარვის დარჩენილი ვადითა და

საკრედიტო რისკით მსგავსი ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია ინსტრუმენტის ვალუტაზე, ვადიანობაზე და აგენტის საკრედიტო რისკზე.

დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები - ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების გამოთვლილი რეალური ღირებულება ეფუძნება იმ გამოთვლილ სამომავლო ფულადი სახსრების მოძრაობას, რომლის მიღებასაც ჯგუფი ვარაუდობს და რომლებიც დისკონტირებულია დაფარვის დარჩენილი ვადითა და საკრედიტო რისკით მსგავსი ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია ინსტრუმენტის ვალუტაზე, ვადიანობაზე და აგენტის საკრედიტო რისკზე.

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები ფასდება ისეთი ტექნიკითა თუ ფასდადების მოდელებით, რომლებიც ძირითადად შედგება არაკოტირებული კაპიტალისა და სავალო ფასიანი ქაღალდებისაგან.

ამ აქტივების შეფასება მოხდა შეფასების მოდელებით, რომლებშიც გამოყენებულია როგორც დაკვირვებადი, ასევე არადაკვირვებადი მონაცემები. მოდელის არადაკვირვებად კომპონენტებს შორისაა ინვესტირების ობიექტის მომავალი ფინანსური მდგომარეობის პროგნოზი, რისკის პროგნოზი, ინვესტირების ობიექტის მოღვაწეობის სფეროს ეკონომიკური პროგნოზები და იურისდიქციასთან მომართებაში გაკეთებული დაშვებები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები - დადგენილი დაფარვის ვადისა და ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები შეფასდა იმ გამოთვლილი სამომავლო ფულადი სახსრების მოძრაობით, რომლის მიღებასაც ჯგუფი ვარაუდობს და რომლებიც დისკონტირებულია დაფარვის დარჩენილი ვადითა და საკრედიტო რისკით მსგავსი ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები შეესაბამებოდა ჯგუფის საკრედიტო რისკს და დამოკიდებულია ინსტრუმენტის ვალუტასა და ვადიანობაზე. ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული და ცვლადი განაკვეთებით გამოშვებული ვალდებულების შემთხვევაში, ხელმძღვანელობის ვარაუდით, საბალანსო ღირებულება შეიძლება რეალურ ღირებულებად ჩაითვალოს.

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულებების შედარება ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში დაფიქსირებულ საბალანსო ღირებულებასთან.

	დეკემბერი 31, 2013		დეკემბერი 31, 2012	
	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	37,786	37,786	16,690	16,690
ფინანსური აქტივები მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით	23,785	23,785	10,845	10,845
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	79,221	79,221	68,940	68,925
კლიენტებზე გაცემული სესხები	396,297	429,477	262,148	261,071
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	60	60	391	391
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	5,946	5,946	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	851	851	2,747	2,747
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	32,256	32,256	7,614	7,614
კლიენტების ანგარიშები	176,786	176,797	66,623	66,574
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	18	18	-	-
სუბორდინირებული სესხი	100,976	98,127	120,013	120,013
შხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	40,040	40,040

29. კაპიტალის რისკის მართვა

ჯგუფი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ შეძლოს ჯგუფის უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების პრინციპის საფუძველზე ფუნქციონირების გაგრძელება, რათა სესხებისა და კაპიტალის ნაშთების ოპტიმიზაციის საშუალებით მაქსიმალური გახადოს აქციონერების უკუგება.

ჯგუფი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ შეძლოს ჯგუფის უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების პრინციპის საფუძველზე ფუნქციონირების გაგრძელება, რათა სესხებისა და კაპიტალის ნაშთების ოპტიმიზაციის საშუალებით მაქსიმალური გახადოს აქციონერების უკუგება.

ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობა სხვა ღონისძიებებთან ერთად მონიტორინგს ექვემდებარება 1988 წელს ბაზელის კომიტეტის დადგენილ მაჩვენებლებზე და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბანკის მეთვალყურეობისას დადგენილ კოეფიციენტებზე დაყრდნობით.

გასული წლის განმავლობაში ჯგუფმა გარედან დაწესებული კაპიტალის ყველა მოთხოვნა დააკმაყოფილა.

ჯგუფის კაპიტალის სტრუქტურა მოიცავს სესხს, რომელიც მოიცავს სუბორდინირებულ სესხს რომელიც აღწერილია 23-ე შენიშვნაში და კაპიტალს, რომელიც ექვემდებარება დამფუძნებლების აქციონერებს და მოიცავს გამოშვებულ კაპიტალს, რეზერვებს და გაუნაწილებელ მოგებას, როგორც წარმოდგენილია კაპიტალში ცვლილებების შესახებ ანგარიშში.

ხელმძღვანელთა საბჭო კაპიტალის სტრუქტურას წელიწადში ორჯერ განიხილავს. საბჭო ითვალისწინებს კაპიტალის ღირებულებას და თითოეული კაპიტალის კლასთან დაკავშირებულ რისკს. ხელმძღვანელთა საბჭოს რეკომენდაციებზე დაყრდნობით ჯგუფი ახორციელებს საერთო კაპიტალის სტრუქტურის დაბალანსებას ახალი აქციების გამოშვების და ახალი სესხების გაცემით, ან არსებული სესხების დაფარვით.

ჯგუფის საერთო პოლიტიკა კაპიტალის რისკთან მიმართებაში უცვლელია 2012 წლიდან.

შემდეგი ცხრილი აანალიზებს ჯგუფის მიერ კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის საზედამხედველო კაპიტალის რესურსებს ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილი პრინციპების შესაბამისად.

	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
მოძრაობები პირველად კაპიტალში:		
1 იანვარი	180,138	155,464
წმინდა მოგება	71,657	13,820
აქციების გამოშვება	21,580	11,654
დამატებითი შენატანი კაპიტალში	5,390	-
უმცირესობის წილი	(457)	(800)
31 დეკემბერი	**278,308**	**180,138**

	2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საზედამხედველო კაპიტალის შემადგენლობა:		
პირველადი კაპიტალი:		
სააქციო კაპიტალი	114,430	92,850
დამატებითი შენატანი კაპიტალში	30,206	24,816
გაუნაწილებელი მოგება	133,569	61,834
უმცირესობის წილი	104	638
სულ შესაბამისი პირველადი კაპიტალი	278,309	180,138
სუბორდინირებული სესხი (1 რიგის კაპიტალის 50%-ით შეზღუდული)	100,976	90,069
ფინანსურ ქმედებებში ჩართულ კომპანიებში ინვესტიციების გამოკლებით	(430)	(320)
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	**378,855**	**269,887**
კაპიტალის კოეფიციენტები:		
პირველადი კაპიტალი	20.23%	41.73%
სულ კაპიტალი	39.24%	57.22%

კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველსაყოფად სტანდარტებით დაწესებული რაოდენობრივი საზომები ჯგუფისაგან მოითხოვს მთლიანი კაპიტალის (8%) და პირველადი კაპიტალის (4%) რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების მინიმალური ნაშთების და კოეფიციენტების შენარჩუნებას.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის საერთო კაპიტალის თანხის გაანგარიშებისას ჯგუფმა გაითვალისწინა მიღებული სუბორდინირებული სესხი, რომელიც პირველადი კაპიტალის 50%-ით შეიზღუდა. ჯგუფის გაკოტრების, ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში ამ სესხის გადახდა მოხდება ჯგუფის მიერ ყველა სხვა ვალდებულების დაფარვის შემდეგ.

30. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკების მართვა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საბანკო საქმიანობაში და არის ჯგუფის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ელემენტი. ჯგუფის საქმიანობისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკები მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს
- ლიკვიდობის რისკს
- საბაზრო რისკს

ჯგუფი აღიარებს, რომ რისკის ეფექტური მართვის პროცესების არსებობა მნიშვნელოვანია. ამისათვის ჯგუფმა დაადგინა რისკის მართვის გარემო, რომლის უმთავრესი მიზანია ჯგუფი დაიცვას რისკისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს. რისკის მართვის გარემოს საშუალებით ჯგუფი ახორციელებს შემდეგი სახის რისკების მართვას:

საკრედიტო რისკი

ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული რომელიმე მხარე ვერ შეძლებს დაკისრებული ვალდებულების შესრულებას, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიადგება ფინანსური ზარალი.

რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება მმართველი ორგანოს მიერ დაწესებულ ლიმიტებში. ეს პროცესები სრულდება საკრედიტო კომიტეტის და ჯგუფის ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ. საკრედიტო კომიტეტის მიერ ნებისმიერი განაცხადის გაკეთებამდე საკრედიტო პროცესებთან დაკავშირებული ყველა რეკომენდაცია (მსესხებლისათვის ლიმიტების დამტკიცება, ან ცვლილებების შეტანა სესხის ხელშეკრულებებში და სხვა) განიხილება და მტკიცდება სერვის ცენტრის რისკების ხელმძღვანელის ან რისკების მართვის განყოფილების მიერ. ყოველდღიური რისკის მართვას ახორციელებს საკრედიტო განყოფილების უფროსი და სერვის ცენტრის საკრედიტო განყოფილება.

ერთ მსესხებელზე და მსესხებელთა ჯგუფზე გასაცემი მაქსიმალური თანხის განსაზღვრის მიზნით, ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს მიერ მტკიცდება მისაღები საკრედიტო რისკის დონე, აგრეთვე ლიმიტები საკრედიტო რისკის დონეზე მსესხებლის, ან პროდუქტის მიხედვით (მრეწველობის დარგების) და რეგიონის მიხედვით. თითოეულ მსესხებელზე გასაცემი მაქსიმალური თანხის ოდენობა ექვემდებარება მონიტორინგს ყოველი ახალი სესხის გაცემისას. საკრედიტო ლიმიტების ცვლილების ინიცირება შეუძლია საკრედიტო კომიტეტს, რაც სამეთვალყურეო საბჭოს მხრიდან დამტკიცებას საჭიროებს. ლიმიტების მონიტორინგი ყოველდღიურად ხორციელდება.

სესხების უმეტეს შემთხვევაში ჯგუფი საჭიროებისამებრ იღებს სესხის უზრუნველყოფას, ან კორპორატიულ ან ინდივიდუალურ გარანტიებს. სესხების მნიშვნელოვან ნაწილს ინდივიდუალური სესხები წარმოადგენს, სადაც არ არსებობს აღნიშნული სახის გირაო. ამგვარი რისკები ექვემდებარება მუდმივ მონიტორინგს და ყოველწლიურ ან უფრო ხშირ გადახედვას.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების სახით გასაცემი კრედიტის გამოუყენებელ ნაწილს. გარე-საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განიმარტება, როგორც კონტრაგენტის მხრიდან საკონტრაქტო ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან დაკავშირებული შესაძლო დანაკარგი. რაც შეეხება შესაძლო სასესხო ვალდებულებებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს გამოუყენებელი სესხის თანხის შესაბამისი ზარალი. მიუხედავად ამისა, ზარალის სავარაუდო თანხა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ თანხაზე, ვინაიდან შესაძლო სასეხო ვალდებულება პირობითია კლიენტის მხრიდან სპეციფიური საკრედიტო სტანდარტების დაცვის შესაბამისად. ჯგუფი იყენებს იგივე საკრედიტო პოლიტიკას პირობით ვალდებულებებთან მიმართებაში, როგორსაც ბალანსში ასახულ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან მიმართებაში, რაც ითვალისწინებს გარკვეული პროცედურების განხორციელებას სესხის დამტკიცების მიზნებისათვის, მათ შორის ლიმიტების გამოყენებას რისკის შესამცირებლად და მიმდინარე მონიტორინგს. ჯგუფი აკონტროლებს საკრედიტო ვალდებულებების ვადიანობას, ვინაიდან გრძელვადიან ვალდებულებებს როგორც წესი გააჩნია უფრო დიდი საკრედიტო რისკი, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

საკრედიტო რისკისადმი დამოკიდებულების მაქსიმალური ოდენობა

ჯგუფის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკის მიმართ ცვალებადია და დამოკიდებულია როგორც ინდივიდუალურ რისკებზე, ასევე საბაზრო ეკონომიკასთან დაკავშირებულ ზოგად რისკებზე.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს საბალანსო და გარე-საბალანსო აქტივების მაქსიმალური საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარებას. ბალანსში ფინანსურ აქტივებზე მაქსიმალური დაქვემდებარება უტოლდება აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაქვითვამდე და უზრუნველყოფამდე. ჯგუფის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკისადმი იმ შემთხვევაში თუ უზრუნველყოფა და ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებულია და პირობითი

ვალდებულებები, ან კრედიტის გაცემის ვალდებულება არ სრულდება, წარმოდგენილია ამ ინსტრუმენტების კონტრაქტით გათვალისიწინებული ღირებულებით.

	მაქსიმალური დაქვემდებარება	
	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	23,785	10,845
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	79,221	68,940
კლიენტებზე გაცემული სესხები	396,297	262,148
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	60	391
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	5,946	-
სხვა ფინანსური აქტივები	851	2,747
გაცემული გარანტიები და მსგავსი პირობითი ვალდებულებები	23,282	16,251
გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები	8,579	4,614

გარე-საბალანსო რისკი

გარე-საბალანსო რისკების სამართავად ჯგუფი ძირითადად იყენებს რისკის მართვის იმავე პოლიტიკას რითაც სარგებლობს საბალანსო რისკების მართვისას. რას შეეხება სესხის გაცემისა და კლიენტებისა და კონტრაგენტების ვალდებულებებს ჯგუფი იყენებს იმავე საკრედიტო მართვის პოლიტიკას რითაც სარგებლობს სესხებისა და ავანსების შემთხვევაში. მოთხოვნილი უზრუნველყოფა დამოკიდებული იქნება კონტრაგენტის სიძლიერესა და გარიგების სპეციფიკაზე.

გეოგრაფიული კონცენტრაცია

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს ჯგუფის საქმიანობის შესაბამისობას კანონმდებლობის და რეგულირების მოთხოვნების მიმართ და მათ გავლენას ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს მეთოდი საშუალებას აძლევს ჯგუფს მინიმუმამდე დაიყვანოს საქართველოში არსებული საინვესტიციო გარემოს ცვლილებებთან დაკავშირებული შესაძლებელი დანაკარგები.

აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

	საქართველო	სხვა არა ეგთო-ს ქვეყნები	ეგთო-ს ქვეყნები	დეკემბერი 31, 2013 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	37,786	-	-	37,786
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	-	23,785	23,785
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	41,691	21,950	15,580	79,221
კლიენტებზე გაცემული სესხები	395,789	89	419	396,297
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	60	-	-	60
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	5,946	-	-	5,946
სხვა ფინანსური აქტივები	851	-	-	851
სულ ფინანსური აქტივები	482,123	22,039	39,784	543,946
ფინანსური ვალდებულებები				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	29,702	4	2,550	32,256
კლიენტების ანგარიშები	172,222	1,401	3,163	176,786
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	18	-	-	18
სუბორდინირებული სესხი	100,976	-	-	100,976
სულ ფინანსური ვალდებულებები	302,918	1,405	5,713	310,036
წმინდა პოზიცია	179,205	20,634	34,071	

	საქართველო	სხვა არა ეგთო-ს ქვეყნები	ეგთო-ს ქვეყნები	დეკემბერი 31, 2012 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	16,690	-	-	16,690
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	-	10,845	10,845
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	61,111	439	7,390	68,940
კლიენტებზე გაცემული სესხები	262,094	54	-	262,148
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	391	-	-	391
სხვა ფინანსური აქტივები	2,715	32		2,747
სულ ფინანსური აქტივები	343,001	525	18,235	361,761
ფინანსური ვალდებულებები				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	84	3	7,527	7,614
კლიენტების ანგარიშები	53,514	3,026	10,083	66,623
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-
სხვა ნასესხები სახსრები	40,040	-	-	40,040
სუბორდინირებული სესხი	120,013	-	-	120,013
სულ ფინანსური ვალდებულებები	213,651	3,029	17,610	234,290
წმინდა პოზიცია	129,350	(2,504)	625	

უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის მოცულობა და სახეობა დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. უზრუნველყოფის დაშვებული სახეობებისა და შეფასების პარამეტრები დგინდება მიღებული ინსტრუქციის შესაბამისად.

უზრუნველყოფის ძირითადი სახეობებია:

- კომერციული სესხების შემთხვევაში: გირაო უძრავ ქონებაზე, გარანტიები, სატრანსპორტო საშუალებები და მანქანა-დანადგარები;
- საცალო სესხების შემთხვევაში: გირაო საცხოვრებელ უძრავ ქონებაზე, გარანტიები, სატრანსპორტო საშუალებები და მანქანა-დანადგარები.

წლის განმავლობაში ჯგუფმა დაისაკუთრა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის თარიღის მდგომარეობით 8,890 ათას ლარის საბალანსო ღირებულების ქონება, რომელსაც ჯგუფი ამჟამად ყიდის.

გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის საკმარისობის შემოწმებისას ხელმძღვანელობა ახორციელებს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, საბაზისო შეთანხმების შესაბამისად ითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას და აგრეთვე აკვირდება უკვე მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების ტიპის მიხედვით

დეკემბერი 31, 2013:

	არც ვადაგადა-ცილებული და არც ინდივიდუ-ალურად გაუფასურებული	ვადაგადა-ცილებული მაგრამ ინდივიდუ-ალურად არ გაუფასუ-რებული	ინდივიდუ-ალურად გაუფასუ-რებული	(გაუფასუ-რების რეზერვი)	სულ
ნაშთები ეროვნულ ბანკში	25,127	-	-	-	25,127
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	79,221	-	-	-	79,221
კლიენტებზე გაცემული სესხები	275,655	5,720	150,357	(35,435)	396,297
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	60	-	-	-	60
დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები	5,946	-	-	-	5,946
სხვა ფინანსური აქტივები	851	-	-	-	851

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	არც ვადაგადა-ცილებული და არც ინდივიდუ-ალურად გაუფასურებული	ვადაგადა-ცილებული მაგრამ ინდივიდუ-ალურად არ გაუფასუ-რებული	ინდივიდუ-ალურად გაუფასუ-რებული	(გაუფასუ-რების რეზერვი)	სულ
ნაშთები ეროვნულ ბანკში	4,310	-	-	-	4,310
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	68,940	-	-	-	68,940
კლიენტებზე გაცემული სესხები	172,550	6,573	101,722	(18,697)	262,148
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	391	-	-	-	391
სხვა ფინანსური აქტივები	2,747	-	-	-	2,747

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასის მიხედვით

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით, რომელიც გამოსცა საერთაშორისო სააგენტო "Fitch"-მა. უმაღლესი შეფასება არის AAA. საინვესტიციო ფინანსურ აქტივებს გააჩნიათ შეფასება AAA-დან BBB-მდე. ფინანსური აქტივები, რომელთა შეფასება BBB-ზე ნაკლებია კლასიფიცირდება, როგორც სპეკულატიური რეიტინგის მქონე.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნაშთებმა საქართველოს ეროვნულ ბანკში შესაბამისად შეადგინდა 25,127ათასი და 4,310 ათასი ლარი. საქართველოს საკრედიტო რეიტინგი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიხედვით შეესაბამებოდა საინვესტიციო დონე BBB.

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგს:

	ააა	აა	ა	ბბბ	< ბბბ	შეუფასე-ბელი	სულ 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	-	-	-	-	25,127	-	25,127
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	23,785	23,785
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	4,225	11,352	7,597	21,928	34,119	79,221
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	396,297	396,297
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	60	60
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	-	-	-	-	5,946	-	5,946
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	851	851

დეკემბერი 31, 2012:

	ააა	აა	ა	ბბბ	< ბბბ	შეუფასე-ბელი	სულ 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	-	-	-	-	4,310	-	4,310
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	10,845	10,845
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	5	7,235	374	57,046	4,280	68,940
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	262,148	262,148
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	391	391
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	2,747	2,747

კლიენტებზე გაცემული სესხებისგან განსხვავებული ფინანსური აქტივები რანჟირდება იმ მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით, რომელიც მათ მიენიჭათ საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს (ფიტჩი, სტანდარდ & ფუარზი და მუდსი) მხრიდან.

ჯგუფი ახორციელებს მრავალ გარიგებას ისეთ კონტრაგენტებთან, რომელთაც საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოები რეიტინგს არ ანიჭებს. ასეთი კონტრაგენტების რეიტინგის შესაფასებლად ჯგუფს შემუშავებული აქვს შეფასების შიდა მოდელი.

საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიხედვით, საქართველოს საკრედიტო რეიტინგია საინვესტიციო დონე BB-.

ჯგუფში შემუშავებულია მსესხებლების საკრედიტო რეიტინგის დადგენის მეთოდოლოგია. სისტემა ეფუძნება მოდელს, რომლის მიხედვით მსესხებელს ქულები ენიჭება ძირითადი ფინანსური ინდიკატორების საფუძველზე, რომლებიც შეიძლება ექსპერტმა ოდნავ შეასწოროს საბაზისო მაჩვენებლის არასაკმარისი ობიექტურობის შემთხვევაში. მეთოდით მსესხებლის რეიტინგი დგინდება შემდეგი კრიტერიუმების საფუძველზე: ბანკები - მსესხებლის საბაზრო მაჩვენებლები, გუდვილი, საკრედიტო ისტორია, ინფორმაციის გამჭვირვალობა, ინფორმაცია ბიზნესისა და საქმიანი გარემოს შესახებ, ურთიერთობა ჯგუფსა და მსესხებელს შორის, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა, საქმიანობა და უზრუნველყოფა.

ყველაზე მნიშვნელოვანი კრიტერიუმებია ფინანსური მდგომარეობა და საქმიანობა. ამდენად, ქულების მინიჭების მოდელი აფასებს ზოგადად მსესხებელს და კონკრეტულად სესხს.

მსესხებლის პარამეტრებზე დაფუძნებული შეფასება სესხებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში ერთერთ ძირითად ფაქტორს წარმოადგენს.

ფიზიკური პირების შემთხვევაში, შეფასების მოდელი იყენებს შემდეგ კრიტერიუმებს: განათლება, საქმიანობა, ფინანსური მდგომარეობა, საკრედიტო ისტორია, მსესხებლის კუთვნილი ქონება.

კლიენტებზე გაცემული სესხები შეცვლილი პირობებით

კლიენტებზე გაცემული სესხების პირობების ხელახლა შეთანხმება ხდება ან კლიენტთან არსებული ურთიერთობის ფარგლებში ან მსესხებლის გარემოებების გაუარესების შედეგად. უკანასკნელ შემთხვევაში, პირობათა ხელახალი შეთანხმება შეიძლება გულისხმობდეს გადახდების ვადის ან გადახდების სქემის გახანგრძლივებას, რა დროსაც ბანკი ნამდვილად ცუდ მდგომარეობაში მყოფ სესხებს კონცესიურ საპროცენტო განაკვეთს სთავაზობს. ახალი პირობების შეთანხმების შედეგად, აქტივი კვლავად ვადაგადაცილებულად ითვლება და ინდივიდუალურად გაუფასურდება მაშინ, როდესაც ძირითადი თანხისა და პროცენტის ხელახლა შეთანხმებული გადახდები აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებას ვერ ამოიღებს. სხვა შემთხვევებში, ახალი შეთანხმება იწვევს ახალი ხელშეკრულების გაფორმებას, რაც ახალ სესხად ითვლება.

საბალანსო ღირებულება ხელახლა შეთანხმებული პირობების მქონე ფინანსური აქტივების კლასის მიხედვით:

ცხრილში მოცემულია შეცვლილი პირობების მქონე ფინანრუი აქტივების საბალანსო ღირებულება კლასების მიხედვით:

ფინანსური აქტივის კლასი	დეკემბერი 31, 2013	დეკემბერი 31, 2012
კლიენტებზე გაცემული სესხები	45,873	67,159

საბანკო სექტორი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ბანკთაშორის დეპოზიტებთან მიმართებაში. კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან მიმართებაში რისკების მოცულობა კონცენტრირდება საქართველოში. საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარებას მონიტორინგი რეგულარულად უტარდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკით დადგენილი საკრედიტო ლიმიტებისა და კრედიტუნარიანობის მოთხოვნების დაცვა.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკის მართვა

ლიკვიდობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას, რომლებიც უკავშირდება ფინანსურ ინსტრუმენტებს მათი დაფარვის ვადის დადგომისას.

აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი აკონტროლებს ზემოთ აღნიშნულ რისკებს ვადიანობის ანალიზის საფუძველზე, რომელიც განსაზღვრავს ჯგუფის სტრატეგიას შემდგომი ფინანსური პერიოდისათვის. მიმდინარე ლიკვიდობის კონტროლი ხორციელდება სახაზინო დეპარტამენტის მიერ, რომლის ფუნქციაც არის ფულად ბაზრებზე გარიგებების დადება, მიმდინარე ლიკვიდობის შენარჩუნება და ფულადი ნაკადების ოპტიმიზაცია.

ლიკვიდობის რისკის სამართავად, ჯგუფი ახორციელებს კლიენტების და ჯგუფის ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ყოველდღიურ მონიტორინგს, რაც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს. დირექტორთა საბჭო აწესებს ლიმიტებს ხელმისაწვდომი სახსრების მინიმალურ

პროპორციაზე გასანაღდებელი დეპოზიტების უზრუნველსაყოფად და ბანკთაშორისი და სხვა სასესხო წყაროს მინიმალურ დონეზე, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ დაკმაყოფილდეს განაღდება მოთხოვნის მოულოდნელი წარმოქმნისას.

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი:

(ა) ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის ადრეული თარიღით, როდესაც ჯგუფი ვალდებული იქნება დაფაროს ვალდებულება; და
(ბ) ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობა, რომელიც დაანგარიშებულია არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისას ფინანსურ ვალდებულებებზე ადრეული თარიღით, როდესაც ჯგუფმა უნდა გამოისყიდოს ვალდებულება, და
(გ) ფინანსური აქტივების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის და რომელიც მიღებული იქნება აქტივებზე დაფარვის საკონტრაქტო პირობაზე დაყრდნობით, იმ შემთხვევების გამოკლებით, როდესაც ჯგუფი ვარაუდობს, რომ ფულადი სახსრების შემოდინება სხვა დროსაა მოსალოდნელი.

შემდეგ ცხრილში გაანალიზებულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფების მიხედვით ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ჯგუფის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას.

ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანდართული შენიშვნები
2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2013 წლის დეკემბერი 31, სულ
ფინანსური აქტივები						
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	25,127					25,127
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	40,617	-	515	-	-	41,132
კლიენტებზე გაცემული სესხები	43,982	8,300	83,284	175,008	85,723	396,297
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	998	2,982	1,966	-	-	5,946
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	**110,724**	**11,282**	**85,765**	**175,008**	**85,723**	**468,502**
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	12,659	-	-	-	-	12,659
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	23,785	-	-	-	-	23,785
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	28,503	-	-	-	9,586	38,089
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	60	-	60
სხვა ფინანსური აქტივები	213	-	540	-	98	851
სულ ფინანსური აქტივები	**175,884**	**11,282**	**86,305**	**175,068**	**95,407**	**543,946**
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	11,238	3,473	17,363	-	-	32,074
კლიენტების ანგარიშები	17,374	10,073	64,531	85	47	92,110
სუბორდინირებული სესხი	34	-	-	-	100,942	100,976
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	**28,646**	**13,546**	**81,894**	**85**	**100,989**	**225,160**
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	182	-	-	-	-	182
კლიენტების ანგარიშები	57,615	11,599	12,312	1,674	1,476	84,676
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**86,443**	**25,145**	**94,206**	**1,759**	**102,465**	**310,018**
საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის დეფიციტი	82,078	(2,264)	3,871	174,923	(15,266)	
საპროცენტო განაკვეთის ჯამური დეფიციტი	**82,078**	**79,814**	**83,685**	**258,608**	**243,342**	
ლიკვიდობის დეფიციტი	89,441	(13,863)	(7,901)	173,309	(7,058)	
ლიკვიდობის ჯამური დეფიციტი	**89,441**	**75,578**	**67,677**	**240,986**	**233,928**	

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2012 წლის დეკემბერი 31, სულ
ფინანსური აქტივები						
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	6,798	-	-	-	-	6,798
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	57,500	516	-	-	-	58,016
კლიენტებზე გაცემული სესხები	29,525	9,813	31,722	102,416	88,672	262,148
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	**93,823**	**10,329**	**31,722**	**102,416**	**88,672**	**326,962**
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	9,892	-	-	-	-	9,892
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	10,845	-	-	-	-	10,845
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	4,628	6,296	-	-	-	10,924
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	391	-	391
სხვა ფინანსური აქტივები	2,641	4	-	-	102	2,747
სულ ფინანსური აქტივები	**121,829**	**16,629**	**31,722**	**102,807**	**88,774**	**361,761**
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	7,529	-	-	-	-	7,529
კლიენტების ანგარიშები	4,940	1,655	13,846	3,550	16	24,007
სუბორდინირებული სესხი	65	-	-	57,982	61,966	120,013
სხვა ნასესხები სახსრები	40	-	-	40,000	-	40,040
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	**12,574**	**1,655**	**13,846**	**101,532**	**61,982**	**191,589**
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	85	-	-	-	-	85
კლიანტების ანგარიშები	39,324	39	729	2,524	-	42,616
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**51,983**	**1,694**	**14,575**	**104,056**	**61,982**	**234,290**
საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის დეფიციტი	81,249	8,674	17,876	884	26,690	
საპროცენტო განაკვეთის ჯამური დეფიციტი	**81,249**	**89,923**	**107,799**	**108,683**	**135,373**	
ლიკვიდობის დეფიციტი	69,846	14,935	17,147	(1,249)	26,792	
ლიკვიდობის ჯამური დეფიციტი	**69,846**	**84,781**	**101,928**	**100,679**	**127,471**	

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ჯგუფის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას. ამ ცხრილებში წარმოდგენილი თანხები არ შეესაბამება ანგარიშში წარმოდგენილ თანხებს, რადგან ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები მოიცავს ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს, რაც მიუთითებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ დარჩენილ გადახდებზე (საპროცენტო განაკვეთის

ჩათვლით), რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში.

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენ-ტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2013 სულ
ფინანსური აქტივები							
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	2.89%	40,640	7	535	-	-	41,182
კლიენტებზე გაცემული სესხები	12.60%	45,404	15,060	117,359	273,673	121,445	572,941
დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები	3.94%	1,000	3,007	1,993	-	-	6,000
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები		**87,044**	**18,074**	**119,887**	**273,673**	**121,445**	**620,123**
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში		12,659	-	-	-	-	37,785
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები		23,785	-	-	-	-	23,785
მოთხოვნები ბანკების მიმართ		28,502	-	-	-	9,586	38,557
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები		-	-	-	60	-	60
სხვა ფინანსური აქტივები		213	-	540	-	98	851
სულ ფინანსური აქტივები		**152,203**	**18,074**	**120,427**	**273,733**	**131,129**	**695,566**
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	5.60%	11,411	3,728	18,148	-	-	33,287
კლიენტების ანგარიშები	5.92%	17,365	10,281	67,023	108	71	94,848
სუბორდინირებული სესხი	2.92%	137	763	2,747	14,595	141,700	159,942
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		**28,913**	**14,772**	**87,918**	**14,703**	**141,771**	**288,077**
ვალდებულებები ბანკების მიმართ		182	-	-	-	-	182
კლიენტების ანგარიშები		57,615	10,566	16,461	-	39	84,6816
სულ ფინანსური ვალდებულებები		**86,710**	**25,338**	**104,379**	**14,703**	**141,810**	**372,940**

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენ-ტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2012 სულ
ფინანსური აქტივები							
ნაშთები ეროვნულ ბანკში	5.90%	6,831	-	-	-	-	6,831
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	3.98%	57,691	525	-	-	-	58,216
კლიენტებზე გაცემული სესხები	12.54%	29,834	10,121	34,374	153,788	203,898	432,015
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები		**94,356**	**10,373**	**34,647**	**153,788**	**203,898**	**497,062**
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში		9,892	-	-	-	-	9,892
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები		10,845	-	-	-	-	10,845
მოთხოვნები ბანკების მიმართ		4,628	6,296	-	-	-	10,924
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები		-	-	-	391	-	391
სხვა ფინანსური აქტივები		2,641	4	-	-	102	2,747
სულ ფინანსური აქტივები		**122,362**	**16,673**	**34,647**	**159,179**	**204,500**	**531,861**
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	6.41%	7,529	-	-	-	-	7,529
კლიენტების ანგარიშები	7.64%	4,972	1,687	14,551	4,635	26	25,871
სუბორდინირებული სესხი	3.59%	66	-	-	66,308	110,171	176,545
სხვა ნასესხები სახსრები	3.00%	40	-	-	44,800	-	44,840
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		**12,607**	**1,687**	**14,551**	**115,743**	**110,197**	**254,785**
ვალდებულებები ბანკების მიმართ		85	-	-	-	-	85
კლიენტების ანგარიშები		39,324	39	729	2,524	-	42,616
სულ ფინანსური ვალდებულებები		**52,016**	**1,726**	**15,280**	**118,267**	**110,197**	**297,486**

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკს და ფასების დადგენის სხვა რისკებს, რომელსაც ექვემდებარება ჯგუფი. ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია ჯგუფის მიერ რისკების გამოთვლის მეთოდებსა და იმ რისკებში, რომლებსაც ის ექვემდებარება.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აგრეთვე მართავს საპროცენტო განაკვეთსა და საბაზრო რისკებს ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის ადეკვატურობით, რომელიც უზრუნველყოფს ჯგუფის პოზიტიურ საპროცენტო მარჟას. ჯგუფის ხელმძღვანელობა აწარმოებს ჯგუფის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის მონიტორინგს, აფასებს მის დამოკიდებულებას საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის მიმართ და მის ზეგავლენას ჯგუფის მომგებიანობაზე.

მგრძნობიარობა საპროცენტო განაკვეთის მიმართ

საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების რისკებს ჯგუფი მართავს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით, რომელიც შესაძლებელია წარმოიშვას ბაზრის კონიუქტურის ნეგატიური ცვლილებების შედეგად. ჯგუფის ხელმძღვანელობა ახორციელებს ჯგუფის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგს, აფასებს ჯგუფის მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების ცვლილების მიმართ და მის გავლენას ჯგუფის მომგებიანობაზე.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მგრძნობიარობის ანალიზს, რომელიც განისაზღვრა „რისკის ცვალებადობის შესაძლო მისაღებ ცვლილებებზე" დაყრდნობით. ამ ცვლილებების დონე განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ და გათვალისწინებულია რისკების ანგარიშებით, რომლებსაც ჯგუფის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობას წარუდგენენ.

გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2013		**დეკემბერი 31, 2012**	
	საპროცენტო განაკვეთი +2%	**საპროცენტო განაკვეთი -2%**	**საპროცენტო განაკვეთი +2%**	**საპროცენტო განაკვეთი -2%**
ფინანსური აქტივები:				
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	823	(823)	1,160	(1,160)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,926	(7,926)	5,243	(5,243)
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	119	(119)	-	-
ფინანსური ვალდებულებები:				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	(641)	641	(151)	151
კლიენტების ანგარიშები	(1,842)	1,842	(480)	480
სუბორდინირებული სესხი	(2,020)	2,020	(2,400)	2,400
წმინდა გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე	**4,365**	**(4,365)**	**3,372**	**(3,372)**

გავლენა კაპიტალზე:

	დეკემბერი 31, 2013		დეკემბერი 31, 2012	
	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%
ფინანსური აქტივები:				
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	699	(699)	986	(986)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	6,737	(6,737)	4,457	(4,457)
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	101	(101)	-	-
ფინანსური ვალდებულებები:				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	(545)	545	(128)	128
კლიენტების ანგარიშები	(1,566)	1,566	(408)	408
სუბორდინირებული სესხი	(1,717)	1,717	(2,040)	2,040
წმინდა გავლენა კაპიტალზე	**3,709**	**(3,709)**	**2,867**	**(2,867)**

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ჯგუფი ექვემდებარება ძირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების რყევის გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგენილი საფუძვლების ღია სავალუტო პოზიციის მართვით, რაც ჯგუფს აძლევს საშუალებას მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით სახაზინო განყოფილება ახორციელებს ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს.

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 1.7363ლარი	ევრო 1 ევრო = 2.3891ლარი	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2013 Total
ფინანსური აქტივები					
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	12,532	18,647	6,441	166	37,786
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	23,590	-	195	23,785
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	41,616	27,379	10,160	66	79,221
კლიენტებზე გაცემული სესხები	146,611	245,562	4,124	-	396,297
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	60	-	-	-	60
დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები	5,946	-	-	-	5,946
სხვა ფინანსური აქტივები	764	26	61	-	851
სულ ფინანსური აქტივები	**207,529**	**315,204**	**20,786**	**427**	**543,946**
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	1	32,255	-	-	32,256
კლიენტების ანგარიშები	46,261	104,891	25,179	455	176,786
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	18	-	-	-	18
სუბორდინირებული სესხი	-	100,976	-	-	100,976
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**46,280**	**238,122**	**25,179**	**455**	**310,036**
ღია საბალანსო პოზიცია	**161,249**	**77,082**	**(4,393)**	**(28)**	

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 1.6567ლარი	ევრო 1 ევრო = 2.1825ლარი	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2012 Total
ფინანსური აქტივები					
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	6,441	8,269	1,690	290	16,690
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	10,686	-	159	10,845
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	61,112	7,484	123	221	68,940
კლიენტებზე გაცემული სესხები	90,988	165,967	5,193	-	262,148
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	391	-	-	-	391
სხვა ფინანსური აქტივები	2,561	98	88	-	2,747
სულ ფინანსური აქტივები	161,493	192,504	7,253	511	361,761
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	54	7,560	-	-	7,614
კლიენტების ანგარიშები	27,327	6,411	32,743	142	66,623
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-
სუბორდინირებული სესხი	-	120,013	-	-	120,013
სულ ფინანსური ვალდებულებები	27,381	133,984	32,743	142	194,250
ღია საბალანსო პოზიცია	134,112	58,520	(25,490)	369	

მგრძნობიარობა სავალუტო რისკის მიმართ

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ჯგუფის მგრძნობიარობას 5%-იან ზრდასა და შემცირებაზე აშშ დოლარის ლართან მიმართებაში. 5% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წარდგენისას და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შეფასებას. მგრძნობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებული უცხოური ვალუტის დენომინირებულ ფულად ერთეულს და აკორექტირებს მათ გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 5%-იანი ცვლილებით.

გავლენა წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2013		დეკემბერი 31, 2012	
	ლარი/აშშ დოლარი +5%	ლარი/აშშ დოლარი -5%	ლარი/აშშ დოლარი +5%	ლარი/აშშ დოლარი -5%
გავლენა მოგებასა და ზარალზე გადასახადებამდე	3,854	(3,854)	2,926	(2,926)
გავლენა კაპიტალზე	3,276	(3,276)	2,487	(2,487)

მგრძნობიარობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილი ახდენს ძირითად დაშვებებში ცვლილებების შედეგების დემონსტრირებას, ხოლო სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მგრძნობიარობა არ არის წრფივი და უფრო დიდი, ან პატარა გავლენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული, ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებიდან გამომდინარე. მგრნობიარობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს, რომ ჯგუფის აქტივები და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ჯგუფის ფინანსური პოზიცია შეიძლება იცვლებოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტიური საბაზრო მოძრაობები იჩენს თავს. მაგალითად ჯგუფის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას.

ვინაიდან საინვესტიციო ბაზარს ახასიათებს სხვადასხვა ცვლილებების დონე მართვის ქმედებებმა შესაძლოა მოიცვას ინვესტიციების გაყიდვა, საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილების ცვლილებები და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელება. ამის შედეგად დაშვებებში ცვლილებების ფაქტიურ გავლენას შეიძლება არ ქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ როდესაც აქტივები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხებიან. ასეთ გარემოებებში აქტივებისა და ვალდებულებების განსხვავებულმა შეფასებამ შეიძლება მიგვიყვანოს აქციონერების კაპიტალის ცვალებადობასთან.

სხვა შეზღუდვები მგრძნობიარობის ანალიზში მოიცავს სავარაუდო საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ჯგუფის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსალოდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია და მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად იმოქმედებს.

საფასო რისკი

საფასო რისკი არის საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ცვალებადობა გამოწვეულია კონკრეტული ფასიანი ქაღალდისთვის, ან მისი გამომშვებისთვის სპეციფიური ფაქტორებით, თუ ბაზარზე არსებულ ყველა ფასიანი ქაღალდზე მოქმედი ფაქტორებით. ჯგუფზე გავლენას ახდენს მისი პროდუქტების საფასო რისკი, რომელიც ექვემდებარება ძირითად და სპეციფიურ საბაზრო რყევებს.
ჯგუფი საფასო რისკს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით მართავს. აღნიშნული დანაკარგები შესაძლებელია გამოიწვიოს საბაზრო პირობების გაუარესებამ და დანაკარგების შესაჩერებელი შესაბამისი ლიმიტებისა და მარჟების და უზრუნველყოფის მოთხოვნების დადგენამ და შენარჩუნებამ. გაუნაღდებელ სასესხო ვალდებულებებთან მიმართებაში ჯგუფი პოტენციურად ექვემდებარება ამგვარი ვალდებულებების მთლიანი ოდენობის დანაკარგს. თუმცა, დანაკარგის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია, ვინაიდან პირობითი ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია საკრედიტო ხელშეკრულებების გარკვეულ პირობებზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს რისკს რომელიც წარმოიშობა სისტემის მოშლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის და გარე მოვლენების შედეგად. კონტროლის არ არსებობის შემთხვევაში საოპერაციო რისკმა შეიძლება გამოიწვიოს რეპუტაციის გაუარესება, იურიდიული სირთულეები და ფინანსური ზარალი. ჯგუფს ვერ შეამცირებს ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ უნდა ეცადოს ამ რისკების მართვას უნდა ეცადოს კონტროლის გარემოსა და პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე ადეკვატური რეაგირების საშუალებით. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შედარების პროცედურებს, პერსონალის განათლებასა და პროცესების შეფასებას.

31. შემდგომი მოვლენები

ბანკმა კლიენტებისგან მოიპოვა დასტურები მომავალში შესაძლო თანხების გადახდასთან დაკავშირებით, ბანკის მმართველობა მიიჩნევს, რომ ჩატარებული ღონისძიების შედეგად შეძლებს 7,836 ათასი ლარის აღდგენას.